

DABARTIES BILDESIUOS

Abraham Lincoln Gimtadienis

Pirmadienį, vasario 12 dieną minėjome Abraham Lincoln, vieno įžymiausių prezidentų, gimtadienį. Abraham Lincoln gyveno ir mirė už šią demokratinę ir laisvą šalį.

Svarbus Suvažiavimas

Vasario 16 d., Washington, įvyks Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos ir direktorių suvažiavimas.

Lietuvos Konsulas Dr. Daužvardis Bostone

Sekmadienį, vasario 11 d. atvyko į Bostoną Dr. Petras Daužvardis, Lietuvos konsulas iš Chicago. Dr. Daužvardis pasakė patriotinę kalbą So. Bostone, ir, vakare, Cambridge.

J. V. Karas Kainavo 238 Bilonai

Beacon, N. Y., vas. 12 — Jung. Valstybių Izdo sekretorius Henry Morgenthau praneša, kad iki šios dienos Jung. Valstybėms karas kainavo 238 bilonai dolerių.

Prezidentas Rooseveltas savo pranešime, sausio 9 d., yra pasakęs, kad iki metų pabaigos, būtent, iki birželio 30 d. karo išlaidos sieks \$288,000,000. 1946 m. yra numatyta išleisti karo reikalams \$160,900,000,000. Tačiau iki birželio 30 d., 1946 m. liks dar neišleistų \$91,000,000,000, tokiu būdu iki birželio 30 d., 1946 m. karas kainuos apie \$357,900,000,000.

MacArthur Yra "Ižymiausias Amerikietis"

Brisbane, Australija, vasario 12 — Vakar J. E. arkivyskupas James Duhig celebravo specialiai šv. mišias paminėti Manilos išlaisvinimą šv. Stepono Katedroje. J. E. arkivyskupas Duhig pareiškė, kad gen. Douglas MacArthur yra "vienas įžymiausių generolų mūsų laikais ir įžymiausias amerikietis".

"Australija šiandien didžiuojasi MacArthur'iu ir yra jam dėkinga taip, kaip kad jis būtų jos pačios sūnus".

BROCKTON, MASS.

Pereitą sekmadienį šv. Roko parapijos Seselių vadovybėje tapo suorganizuota šv. P. Marijos Vaikelių draugija. Įsirašė apie 100 narių — tai yra berniukų ir mergaičių. Ta proga klebonas kun. J. Švagždis pasakė pritaikintą pamokslą.

MINĖS VASARIO 16-tą.

Ateinantį sekmadienį Brocktoniečiai ruošiasi iškilmingai paminėti Vasario 16-tą. Kalbės Tėvas Justinas Vaškyš, pranciškonas iš Greene, Me. ir kiti kalbėtojai. Seselių vadovybėje parapijos vaikučiai ir mergaitės išpildys gražią programą.

BONDS Keep Bombs Falling!

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY
Join The Pay-Roll SAVINGS PLAN

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXX — No. 12. TEL. SOUTH Boston 2680 ANTRADIENIS (Tuesday) VASARIS (February) 13 D., 1945 M. TEL. SOUTH Boston 2680 FIVE CENTS

Nepaprastai Gausus Lietuvos Nepriklausomybės Paminėjimas

Dalyvavo Mass. Gubernatorius, Bostono Mayoras ir Lietuvos Konsulas

Aukų Sudėta \$800.00

Bostono lietuviai, atjaušdami savo tėvų šalies Lietuvos kringą padėję ir momento svarbą, jos nepriklausomybės paskelbimo 27-tą sukaktį atžymėjo gausiausiu ir įspūdingiausiu paminėjimu Bostono lietuvių istorijoje.

Pradėjo 10 val. ryte šv. Petro lietuvių par. bažnyčioje, iškilmingomis šv. mišiomis (suma), kurias atnašavo pats klebonas kun. Pr. Virmauskis, dalyvaujant Amerikos legionieriams ir draugijų atstovams. Įspūdingą pamokslą pasakė kun. Dr. K. Urbonavičius.

Po pietų, nežiūrint paplūdsių gatvių, slidžių sąlygatvių lietuviai perpildė didžiulę So. Bostono High School auditoriją, talpinančią arti 1500 žmonių.

Programą pradėjo ruošimo komiteto pirm. adv. J. Grigalius. St. Dariaus Posto legionieriai, gaudžiant trimitui, iškilmingai įnešė Amerikos, Lietuvos ir Legijono vėliavas. Sekė Amerikos ir Lietuvos himnai, kuriems vadovavo muz. artistas Rapolas Juška su savo šaunia šv. Petro parapijos choristų grupe. Žodį tarė Posto vicekom. P. Pečiulis. Kun. Pr. Juras atkalbėjo legionierių invokaciją — maldą. Sekė įspūdingos, rimtos, gerai paruoštos kalbos, kun. Pr. Juro, adv. F. J. Bagočiaus. Atvykus Mass. gubernatoriui Maurice J. Tobin ir Bostono mayorui John E. Kerrigan, jiems susirinkusieji sukėlė ovacijas. Juos atlydėjo J. Romanas ir kiti legionieriai. Kaip vienas, taip kitas aukštieji pareigūnai tarė nuoširdų žodį, ragindami lietuvius kelti savo balsą ir kovoti už savo tėvų šalies nepriklausomybę, o jie kiek tik jų jėgos leis padės lietuviams toje kovoje.

Lietuvos klausimu priimta keletą rezoliucijų. Anglų kalboje jas perskaitė adv. K. Kalinauskas, o lietuvių — St. Michelsonas.

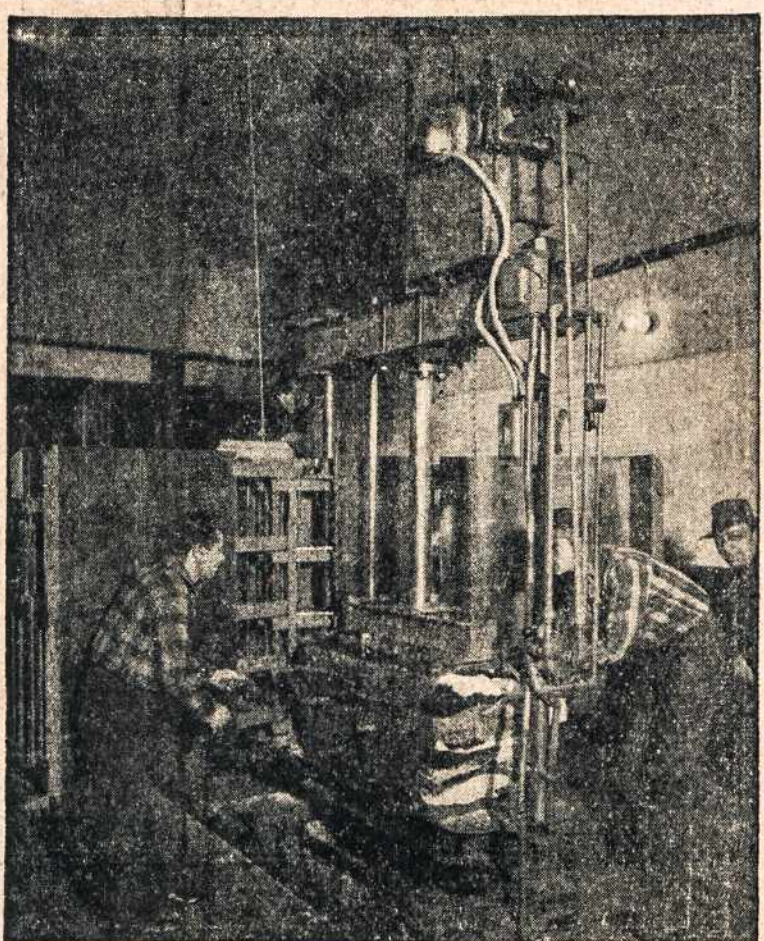
Programą vedė adv. J. Grigalius ir p. St. Mockus. Aukų, kaip pranešė izd. Dr. Kapočius, kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės sudėta apie \$800.00.

Šis rekordinis Bostono lietuvių vieningas, savotaus šventės minėjimas baigtas legionierių, vad. adv. J. Čiūniui, rimties valandėle pagarbai žuvusių lietuvių ir Amerikos karių ir iškilmingu vėliavų išnešimu.

Valio, Bostono lietuviai! Valio Laisva ir Nepriklausoma Lietuva! Rap.

Amerikiečiai Bombardavo Nacių Aliejaus Sandelius Ir Geležinkelius

Londonas, vas. 12 — Amerikiečiai nu metė bombonešiai daugiau kaip 500 tonų bombų ant Duermen statorinio kuro sandelius Duermene, ir pietvakarus nuo Muenster, ir taipgi geležinkelius šiaurvakarinėje Vokietijoje. Iš daugiau kaip 425 lėktuvai bombardavo Hannover geležinkelius, kur sukėlė didelius gaisrus.

BALF sandėlyje, 101 Grand St., Brooklyne rūbai spaudžiami hydraulic mašina 1,000 svarų jėga, naftaliniuojami ir vnyiojami. Taip paruošti rūbai užims mažą vietos laive. Jie gali išsilaikyti ilgus metus.

NORVEGAI PATRIOTAI UŽGROBĖ DAUG LAIVŲ

Britų radio sako, kad Japonijos sostinės, būtent, Nakajima kompanijos dirbtuvė Ota miestelyje. Amerikiečiai tikrai sunaikino 20 prieš lėktuvų, gali būti kitus 19 taip pat sunaikino ir 27 sužalojo. Japonai atkakliai gynė dirbtuvę, ir kaip jų pranešimas sako, daug amerikiečių bombonešių turėjo pasitraukti nepasiekę taikinio.

Amerikiečiai prarado tris, gal būti keturius B-29 bombonešius.

Amerikiečiai - Kiniečiai Bombardavo Shantung Uostą

Brussels, Belgija, vas. 12 — Susidarius krizei, Belgijos valdžia atsistatydino. Paskirtas M. van Acker, socialistas, sudaryti naują valdžią. Po kelių bandymų van Acker'ui pavyko sulipdyti valdžią iš įvairių srovių.

Karo kabinete busią šeši, būtent, du socialistai, du konservatyvūs katalikai, vienas liberalas ir vienas komunistas, kurie bus tikras valdomasis kūnas. Pradžioje katalikai nenorėjo įeiti į valdžią, kurion įeina ir komunistai, bet vėliau sutiko įeiti.

Suvalgė 30,000 Kačių Paryžiuje

Paryžius, vas. 12 — Reuterio žiniomis, išbadėje Paryžiaus gyventojai suvalgė apie 30,000 kačių. Sakoma, kad dėl susidariusių kliūčių pristatyti maistą žmonės gaudė kates ir valgo. Viena katė esą verta \$6.00 — puse už jos mėsą, ir puse už jos kailėlį.

Amerikiečiai Bombardavo Japonų Lėktuvų Dirbtuvę

Iš Guam Salos, vas. 12 — Praneša, kad Jung. Valstybių B-29 bombonešiai, pasikėlę iš Marianas, bombardavo svarbią japonų lėktuvų dirbtuvę, kuri randasi 40 mylių nuo Tokio,

Britai Įsiveržė Į Cleve — Nukirto Priešo Šoninį Kelią

AMERIKIEČIAI PUOLA PRUEM Vokiečiai Siunčia Daugiau Kareivių Į Vakarinį Frontą

Paryžius, vas. 12 — Britų ir Kanadiečių kariuomenės įsiveržė į Cleve, užėmė Milligen ir Keeken; taipgi užėmė Materborn ir Zelderheide.

Amerikiečiai pasivarė pirmyn link Roer upės arti Schmidt. Taipgi amerikiečiai kaujasi su priešu Pruem miesto pakraščiuose, kur yra Eifel kalno tvirtovė ir priešas gali būti atkirstas nuo kelio, einančio į Rhine.

Luxembourg radio sako, kad vokiečiai skubiai siunčia daugiau kariuomenės ir vakarus, kad sulaukyti alijantų puolimus.

Pruem miesto pakraščiuose per vieną dieną amerikiečiai paėmė 1,118 vokiečių ir nelaisvę. Smarkiausias kautynės dabar eina rytinėje Siegfried linijos pusėje.

Vokiečiai dabar stiprina Coesfeld tvirtoves, kur yra geležinkelių junginys, 45

RUSIJA DALYVAUS VYRIAUSIOJE ALIJANTŲ KARO VADOVYBĖJE

Washington, D. C., vas. 12 — Praneša, kad sovietų Rusija, sumušus Vokietiją, įstos į karą prieš Japoniją. Sakoma, kad tokio susitarimo atsieta trijų didžiųjų valstybių vadų konferencijoje. Stalinus sutikęs, kad greitai laiku Rusija bus atstovaujama Vyriausiam Alijantų Karo Štabe.

RAUDONIEJI APSUPA BRESLAU

Užėmė Liegnitz Ir Steinau

Londonas, vas. 12 — Mas-kva praneša, kad raudonoji armija užėmė Liegnitz ir Steinau ir laimėjo kitas svarbiasnes prieš tvirtoves ir taipgi užėmė 500 kitas vokiečių apgyventas vietas.

Raudonoji armija vakarinėje Oder upės pusėje 100 mylių fronte pasivarė

Amerikiečiai Baigia Ištrenkti Japonus Iš Manilos

Manila, Philippinai, vas. 12 — Jung. Valstybių pirmoji kavalerija perėjo Pasig upę kitoje vietoje ir pasistūmė pirmyn į pietus į Nielson Field sritį, kur vienuoliktąji oro laivyno divizija žygiuoja pirmyn ir užėmė artilerijos turtinigus krovinius, sunaikino japonų pastatus ir amunicijos sandelius. Amerikiečiai šiaurinėje Manilos srityje be sustojimo eina pirmyn ir užima naujas pozicijas. Galimas dalykas, kad japonai greitai laiku bus visai ištrenkti iš Manilos.

LIETUVA NEŽUS - JI KELSIS NEPRIKLAUSOMAM GYVENIMUI

(Tėvo Justino Vaškio kalba, vasario 10 d., 1945)

Kiekvienas lietuvis, kuris myli savo tėvynę Lietuvą, šiandien su skaudančia širdimi žvelgia į nuteriotą savo tėvų žemę — į išgriautus Lietuvos miestus, sunaikintas sodybas, sudegintas bažnyčias, sudaužytus pakelės kryžius ir Rūpintojėlius... Lietuvos žemė nusėta nekaltai žuvusių lietuvių lavonais... Moterys, vaikai, seneliai, išmesti iš savo namų, pusuogiškai varomi į šaltus kraštus. Kraujas ir mirtis lydi jų žingsnius į ištremimą.

Argi jau lemta žūti mūsų kenčiančiai tėviškei? Ne, niekuomet! Per šimtmečius ji troško laisvės, kentėjo ir kovojo už ją ir sušaukė aušros ir laisvės dienos... Ir nors šiandieną vėl apsiniaukė jos padangė, ir kruvini priešai nagai vėl drasko jos kūną, mūsų Tėvynė Lietuva nežus, ji kelsis nepriklausomam gyvenimui. Ne tam Lietuva kentėjo, ir kovojo, kad vergautų. Laisvei ji gimė! Ir nors Lietuvos priešai, įtempę visas savo jėgas ir panaudodami visas priemones, nori sunaikinti mūsų tėviškę, Lietuvos ašvės ir nepriklausomybės žiburys dar nėra užgęntas ir kova dar nebaigta. Kruvina ir žūtbutinė kova už Laisvę yra vedama pavergtoje Lietuvoje; šitoji kova vyksta kiekvienoje vietoje, kur tik plaka lietuviška širdis.

Lemiamoje Lietuvos gyvybės valandoje kiekvienas lietuvis, kuris myli savo tėviškę, kuris už Judo skatiką savo meilės niekam neparoduoda, šiandien su dar didesniu uolumu ir užsidegimu turėtų stoti į kovotojų eiles.

Kova už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, kova už šviesesnę Lietuvos ateitį, šiandien yra svarbiausia ir didžiausia kiekvieno lietuvių pareiga.

Lietuvos pavergėjai, norėdami pateisinti savo dar-

bus naudojasi puikiai išvystyta propaganda. Per laikraščius, brošiūras, įvairias knygas jie skelbia pasauliui melus. Ir nevieną apgauna. Mūsų, tauti, lietuvių pareiga yra atremti šiuos melus. Lietuviškuose ir angliškuose laikraščiuose mes turime ginti Lietuvos vardą, iškelti daromas Lietuvai skriaudas ir reikalauti jai laisvės.

Visomis išgalėmis mes turime remti Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri garbingai ir drąsiai gina Lietuvos laisvės reikalus ir visus Amerikos lietuvių jungia bendrai kovai už mūsų Tėvų žemės nepriklausomybę.

Turime džiaugtis turėdami savo Informacijos Centrą, kuris Amerikos laikraščiams, veikėjams ir vadams yra suteikęs daug žinių apie Lietuvos apvertimą padėti ir jos kovas už laisvę. Kiekvienas lietuvis, suprasdamas Informacijos Centro didelę reikšmę Lietuvos ir lietuvių tautos laisvės ir teisių gynime, turėtų visomis išgalėmis jį remti ir jo veiklai nesigailėti aukų.

Iš gautų pranešimų ir laišku, Lietuvoje viešpatuoja baisus skurdas. Mūsų broliai ir sesės Lietuviškos, mūsų giminės, artimieji, netekę pastogės, kenčia badą ir šaltį. Sunaikintoje tėviškoje mirtis, benamio mirtis, pasidarė jiems mielesnė už gyvenimą!

Ir kiek daug mūsų brolių yra ištremta į kitus kraštus. Jų yra tūkstančiai Sibire, Švedijoje, Prancūzijoje. Šimtai tūkstančiai jų randasi Vokietijoje. Jų pagalbos šauksmas pasiekė mūsų ausis! Argi šiems mūsų kenčiantiems broliams mes neištiesime pagalbos ranką?.. Kiekvienas lietuvis, kurio širdyje rusena žmoniškumo ugnelė, turėtų dėtis prie šalpos darbo ir remti BALF Šalpos Fondą, kurį pripažįsta ir remia Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė.

Malonūs Lietuviai, Lietuvos didinga praeitis, jos

1400 svarų shark. Nieko sau žuvis, kurią sugavo Point Mugu, Calif. Žuvis už uodegos traukiama į didįjį laivą.

Gyvybė Ir Mirtis Liežuvio Valdžioje

1. CHARAKTERIO RŪMĄ BESTATANT

Šiais laikais mergaitės gyvenime lemiamos reikšmės turi charakteris. Pradžioje tie laikai, kada ji buvo vertinama vien kilme, turtais ar grožiu. Į užburta gyvenimo laimės pilį patekti šiandieną turės teisę tik tos jaunuolės, kurios savo būdo taurumu to bus vertos. Ji pati yra savo ateities pasiekimo ar nepasiekimo, laimėjimo ar pralaimėjimo audėja.

Charakterio rūmo statyme reikalinga įdėti daug patvaraus darbo, aukos ir pastangų. Vienas iš pagrindinių, o gal net svarbiausias mergaitės charakterio bruožas yra mokėjimas naudotis kalba... Gal gerbiamaoji skaitytoja

kultūriniai lobiai, Lietuvos dabartinė varginga ir skaudi padėtis mus kviečia į kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, už lietuvių tautos teisių ir vardo gynimą!

Pirmyn į kovą už Tėvynę, Už brangią žemę Lietuvos! Garbė tėvams, kurie ją gynė Ir kas už ateičių kovos!

Už mūsų žemę numylėtą, Už bočių-milžinų kapus. Už brangi varda paveldėtą, Kursai garsus pasaulį bus!

Pirmyn, į kovą už Tėvynę, Už brangią žemę Lietuvos. Ją bočių bočiai amžiais gynė, Už ją ir jų vaikai kovos!

Plačiausiai Amerikoje Skaitomas mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis yra

“Šv. Pranciškaus VARPELIS” “VARPELIS”

duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo lietuvių kančias Lietuvoje. Tarpina gražių aprašymų, parvyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Metams kainuoja tik \$2.00 Adresas:

Franciscan Fathers Mount St. Francis Greene, Maine

nustebis išgirdusi, kad kalbama dar apie tai, kaip naudotis kalba?.. Tačiau gyvenimas parodo, kad charakterio rūmą bestatant, didžiausia kliūtis dažniausiai yra nemokėjimas valdyti to mažojo mūsų organo — liežuvio.

2. KASTAI PER NEGEROVĖ?

Čia turima omeny apkalbos, šmeižtai, kiršinimai vieno prieš kitą ir neteisingos apie artimą nuomonės bei sprendimai.

Apkalba yra atidengimas be pakankamos priežasties svetimų ydų, netobulumų ar klaidų, kurių kiti dar nežinojo. Ir kaip ši kalbos yda yra labai išsiplatinusi! Ištiesi legionai apkalbos tarnų darbuojasi, nors gerai žino, kad šis darbas yra negarbingas, žeminąs žmogų. Net didžiausia liežuvininkė išsiestų, jei jai būtų pasakyta, kad ji liežuvininkė.

Ir kaip gražiai pradeda: “Aš netikėjau, kad ji, tokia dora, galėtų tai padaryti...” Prie to dar nusišypsoma. Pradedama be jokio pasigailėjimo purvinti artimą, kuris tuo tarpu, gal būt, nė manyti nemano apie šiuo metu vykstantį ant jo kailio teismą.

Kiti vėl užsiima meškos patarnavimu — pranešiniškimu dviem artimiems žmonėms kalbų, žinoma, tik keliančių tų artimų žmonių tarpe napykantą vienas antram.

Blogiausias atvejis yra šmeižtas: pasakymas apie artimą bloga valia to, ko visai nebūta. Ir tokie pramanyti žeminą artimą gandai vadinasi šmeižtais. Tai didžiausias nusikaltimas, einąs iš nesuvaldymo mažojo liežuvio.

O, kiek dar kitokių visokių “nekaltų” apkalbėjimų, dviprasmių juokavimų, negailestingų ir karčių pasityčiojimų iš dvasinių bei fizinių ligonių.

3. O, VARGŠE, APKALBĖTASIS!..

Šių dienų pasaulį galima padalyti į dvi stovyklas, kurių vienoje aršūs liežuvavimo mėgėjai atlieka savo darbą, kitoje liežuvio sužeistieji sunkiai serga ir skausmuose vaitodami gydos.

Ar galima ir žodžiu, lyg smaila ietimi, sužaloti artimą? Taip, net dar labiau.

Pirmausia šmeižikas artima, geriau tariant, pavargia iš artimo gerą vardą, kas žmogui žemėje yra didžiausias turtas. Geras vardas žmogui brangesnis už auksą, už derlingus laukus ar garbingą vietą. “Nors viską tau duotų, bet atimtų gerą vardą — viskas nuo tavęs atimta” (Šv. Raštas).

Ir kokia milžiniška skriauda iškelti artimo klaidą. Tikriausiai, apkalbėtasis žmogus gerų būdo savybių turi labai daug, tačiau jų negailestingasis smerkėjas nepalietė ir neiškėlė viešumon. Teisdami artimą, visada apsirikiame. Būtų klaida pavadinti šv. Petrą mušeika už tai, kad jis Kristų suimant nukirto Malkiui ausį, ar piktatodžiautoju, kad vieną naktį tris kartus išsigynė. Kaip skaudžiai apsiriko fariziejai teisdami Magdaleną, žinomą anksčiau nusidėjėle, kuriai parpuolusiai prie Išgelbėtojo kojų, visos kaltės buvo atleistos.

Be to, mūsų paskleistos apie kitus paskalos labai greitai išsiplatina. Kaip stebuklingai visa padaugėja... Dažnai menkas dalykas po liežuvinės kelionės tampa dideliu: iš dešimtis litų pasidarė tūkstantis, iš vienos vištos — avinų banda, o iš pasivaikšiojimo — svetimoterystė...

Tas pats įvyksta ir išplepėjus paslaptį. — Drauge, Magdūt, aš tau pasakysiu, tik tu, žinoma, nesakyk..., niekam, niekam...

Ir kas iš to “niekam, niekam” išeina: po savaitės draugei patydomis pasakytas “sekretas” dažnai lieka apylinkės varnų pasikalbėjimų tema. Žinoma, tik visa su pagrįžimais.

Kiek tuo tarpu sielų sužeidžiama negailestingųjų apkalbėjimu? Persunkus uždavinys būtų tai nuodugnai aprašyti. Viena aišku, kad liežuvys yra padaręs daugiau žalos, išspaudęs daugiau ašarų už visas maro ir choleros epidemijas.

Stebėtina ir tai, kad dažnai apkalbėtojai yra net tokie jautrūs žmonės, kurie, rodos, musės neišdrįstų užmušti, tuo tarpu, be jokios sąžinės graužimo skaudžiai ir neteisingai apkalba artimą.

4. PELNAS IŠ APKALBŲ

Kiekvienas dalykas turi tikslą. Koks gi tikslas ir koks pelnas už liežuvio nesuvaldymą? Jokio pelno, tik nuostolis. Tik trumpai pažvelkime dalyką iš esmės.

Apkalbėjimais ir šmeižtais nė vienas žmogus nėra buvęs pataisytas. Juk apkalbamojo visai čia nėra. Be to, apkalbant nėra ir tikslo artimą pataisyti, nes šmeižiam ir apkalbama dėl neapykantos ir pykčio.

Kai kas smerkdamas ir

žemindamas kitus nori savo vardą pataisyti, save paaukštinti kitų akyse. Bet ar daug tokių, kurie žemindami kitus, patys liko geresniais?

Priešingai, visi žino, kad apkalbėjimais užsiima tik tie, kurie kito gero darbo nebeįstengia dirbti, kurie yra tinginiai.

Gal kai kas pasakys: “Gražu kartais žmonių ratelyje pasijuokti iš kito: tuo palaikoma linksma nuotaika”. Skaudžiai apsirinka. Kas kitus pajuokia, tas tik keletą minučių yra “jodomus”, o vėliau visada esti visų pasipiktinimo objektu. Mat, visi žino, kad kuris dabar juokiasi iš kito, pirmą progą pasitaisius juoksis ir iš čia esančių.

Pagaliau artimas, kurį peikiame, širdy gali turėti gražių jausmų ir Dievui gali būti artimesnis už mus. Brolio akyse matome krislę ir už tai jį negailestingai pasmerkiame. Nematom gi rasto savo akų. Kaip lengvai atleidžiame didžius savo nusikaltimus, o kaip smulkmenose esame griežti kitų teisejai. Kokia nelygybė!

Galiausiai, kas purvus nešioja, tas visada susitampa. Kas tamsybių kuniškėčiui tarnaudamas skleidžia apkalbas ir šmeižtus, tas ramus negali būti. Mes tai patys apkalbėję artimą lengvai savyje galime pajusti. Kaž koks vidurinis balsas neduoda mums ramybės — sąžinė prikašioja. “Liežuvingam žmogui nesiseks ant žemės”.

5. KAIP SU NUODEME?

Artimo smerkimas apkalbant, Dievui nepatinka. Dėlto apkalbos beveik visada yra nuodėmė. Maža nuodėmė esti tada, kada pasakojame kieno nors mažas silpnybes, kurių kiti dar nežino ir, jei apkalba turi blogų padarinių. Gi, jei atneša didžią dvasinę ir medžiaginę žalą, ir iškelia didelę ydą, tada esti sunki nuodėmė. Neteisingi apkalbėjimai arba šmeižtai yra visada sunkioji nuodėmė. Kaltės didumas priklauso ir nuo to, kieno iškeliamos ydos: jei iškeliamos tėvų, brolių, serų, kunigų, kuriems savaimė turime reikšti meilę ir pagarbą, aišku, nusikaltimas yra didesnis.

6. KOVA SU APKALBŲ ĮPROČIU

Trumpai pažvelgę matome, kokia didelė yra nelaimė būti liežuvio vergu. Matėme, kiek žalos padarome artimui ir sau. Tat kam vergauti tam mažam mūsų organizmo gabalėliui?

Į kovą su liežuviumi! Protas ir širdis visada esti prieš apkalbėjimus: du vieną visada nugalės. Kiekvienos katalikės mergaitės, tuo

Red Cross Photo NEW POSTER: Shown above is the new poster appealing for volunteer blood donors which the Red Cross is distributing to its thirty-three blood donor centers and nearby chapters.

labiau tauriosios pavasarininkės, pagrindinė elgesio taisyklė turi būti: apie kitą aš sakau tik tai, kas gera! Prieš kalbėdami apie kitą pagalvosiu, ar apie artimą ne per daug pasakysiu? Ateity laikaus šio dėsniu: “Daugiau širdies, mažiau tulžies”. Kitam pasakojant artimo blogumus, aš nutyliu, stengdamasi apkalbamąjį, kurio paprastai čia nėra ir kuris negali savo garbės apginti, pateisinti arba nusukti nuo jo kalbą. Jei tikrai žinosis šmeižiant, tai pasakysiu apie tai apšmeižtą, kad jis galėtų pasiaiškinti ir sudrausti apkalbėtoją. Nutylėsiu ir duosiu suprasti negerai darančiam, kuris stengiasi kitų tarpe pajuokti vargšus ar luošus. Suvedžiotoja niekadus nebus mano draugė! Apie artimo klaidas nė geriausiai savo draugei nesakysiu. Draugė iš manęs laukia tik širdies perlių. Nelaimėi įvykus, t. y. ką nors iškaudiusi apkalbėjimu, būsiu didvyrė ir nebijosiu atsiprašyti.

Jei tik viena težinosiu kito kaltę, iš manęs niekas jos neišgaus. Aš neišduosiu, aš apginsiu kito garbę. Sese, brolaus, būkite ramūs, jūsų silpnybės iš manęs niekas nesužinos. Jūsų garbės aš nemesisu į purvus, jūsų silpnybės aš neparodysiu. Aš krikščionė. Mano Mokytojas nemėgsta mėti apkalbos strėlių bei akmenų. Ir aš pati turiu silpnumą, o gal už daugelį net daugiau. Aš neprisidėsiu prie tų bejausmių fariziejų būrio, mėčiusių į nusidėjėlę akmenimis...

7. MŪSU IŠGANYMO SAIKAS

Dieviškasis Mokytojas, matydamas paplitusias žmonių tarpe apkalbas, kartą tarė:

“Neteiskite, kad nebūtumėt teisiami, nes kokiuo teismu teisiate, tokiuo ir jūs būsite teisiami”.

Šiais žodžiais visų mūsų paskutiniojo teismo Teisėjas nurodė kiekvienam žmogui svarstyklės. Saiką, kuriuo būsimame patys seikėjami, pasidarome patys.

P. A. (“L-s”)

Ar Įvyksta Šiandien Stebuklų? Taip!

Tai sužinosi perskaitęs Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

SVENČ. P. MARIJOS APSIREISKIMAI LIURDĖ

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaityti ir netikintieji!

Liurdo knyga Gausiai paveiksluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass. Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

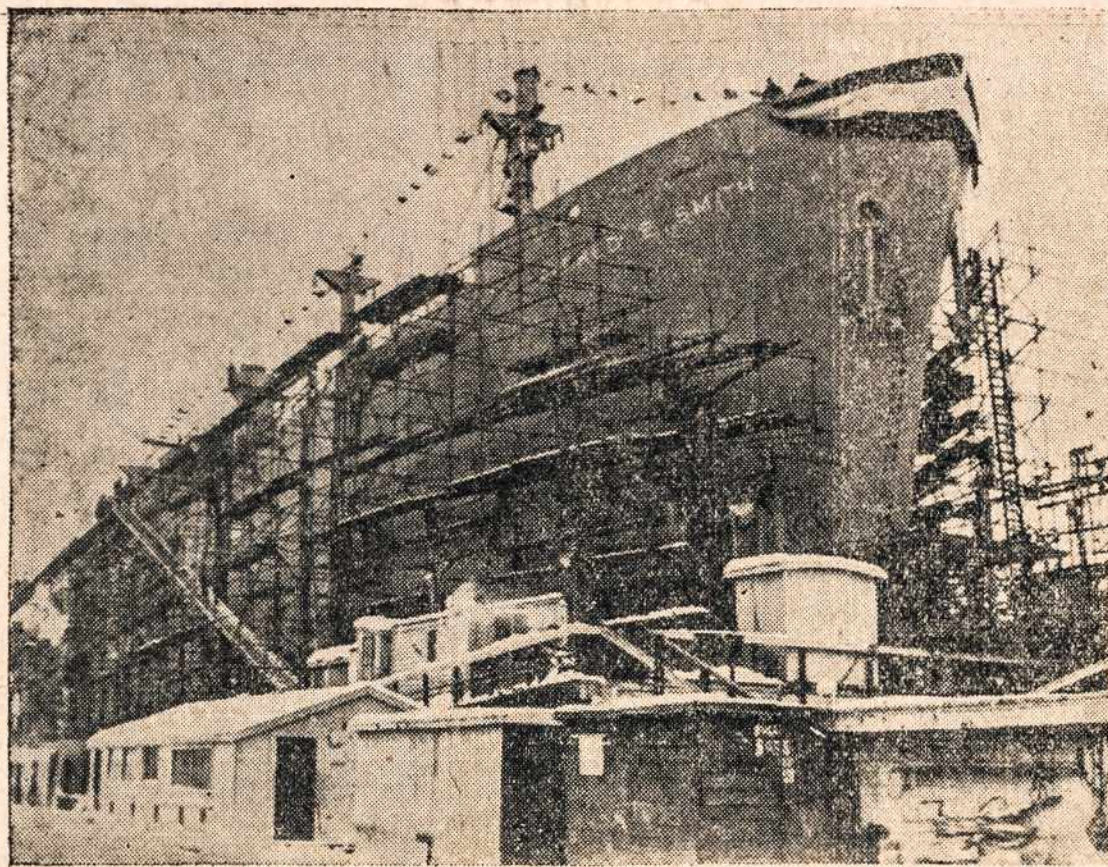
O Kaip Gi Su Lietuva?

Trys galiūnai sprendžia pasaulio likimą. Tai kažkaip keistai skamba demokratinėje terminologijoje. Rodos, kovojame už demokratiją ir prieš diktatorių, o čia tik trys vyrai, tegu ir aukščiausieji pareigūnai, bet be kongresu, be parlamentu, sprendžia apie netoliesia du bilijonu žmonių — baltų, juodų, raudonų, geltonų. Ir kiek valstybių čia paliesta, kiek nepriklausomybių reikia atstatyti. Ir tą milžinišką uždavinį atlieka tik trys valdovai, nuo kurių nuotaiškos pareina milijonų laimė, arba ašaros. Ar čia ne panašu į senovės Romos triumviratą, iš kurio galų gale išliko tik viens Cezaris? Sprendėjai sakosi vadovaujasi vien teisingumu ir demokratizmu. Netenka, ar neprivalu, ar pavojinga garsiai abejoti, kad jie tiki savo žodžiams. Kaip ten bebūtų, trys pajėgūnai užtikrina pasaulį, kad pasitarimai eina sklandžiai, kad svarbiausiuose klausimuose vieningai susitarta, pasilieka tik smulkmenos, kurios vėliau savaime susitvarkys. Oi, tos smulkmenos. Jos skaičiuojamos milijonais. Bet kadangi pasitarimai eina apie tūkstantį milijonų, tai 5-6 milijonai iš tiesų tik smulkmena. Trims galiūnams tai tik mažmožis, dėl kurio netenka sielotis. Liūtai mūsų negaudo.

Tačiau tos "smulkmenos", tie keli milijonai, taip pat susidaro iš žmonių, kurių kiekvienas trokšta laisvės ir laimės ir dreba prieš nelaisvę ir kančias. O kad taip kuris iš tų trijų sprendėjų atsirastų tu prispaustųjų tarpe, kokia būtų jo nuotaika ir sprendimas? Ar jis būtų tiek abejingas dėl jų likimo, kiek dėl savo nudėvėtų pirštinių ar surūkyto cigaro? Ar Lietuva taip ir bus palikta budelių rankose, kurie patenkinę savo sadistines užgaidas, likviduos ją, tarsi iščiulptos citrinos žievę? Kur žmoniškumas? Kur sąžinė?

Kadaise Diogenes, su žvake rankose, ieškojo žmogaus, kurs turėtų kiek sąžinės. Mūsų laikams bent tiek reikia duot pripažinimo, kad ir be žvakės atsirado žmogus, turįs ne tik sąžinės, bet ir drąsos sąžinei pasireikšti. Tai aukštas britų pareigūnas, Commander Sir Archibald Southby, M. P. Anglijos Parlamente jis šitaip atpasakojo tragingą Lietuvos padėtį nuo pat 1940 metų.

Raudonoji armija — pasakojo p. Southby — okupavo Lietuvą birž. 15 d. 1940 m. Teisėta Lietuvos vyriausybė buvo pakeista kita vyriausybė, kuri tiesioginiai įsikišus Sovietų pareigūnams, buvo išrinkta ne iš esamųjų partijų, bet vien iš Sovietų užgirtos, taip vadinamos Darbo partijos. Taip vadinamas seimas susirinko liepos 31 d. 1940 m., ir buvo priverstas balsuoti už inkorporavimą Lietuvos į Sovietų Sąjungą. Rugpiūčio 3 d. 1940 m. Sovietų Vyriausybė paskelbė Lietuvą esant 16-tąja Sovietų Sąjungos Respublika. Anglijos ir Amerikos pasiuntiniai gyveno tuomet Lietuvoj ir gali tai paliudyti. Britams žinotina, kad Amerikos Valstybės tuometinis Sekretorius Sumner Welles, liepos 23 d. 1940 m. pasmerkė tą Sovietų darbą. Tą patį padarė Jungt. Valstybių Prezidentas, spalį 15, 1940

Pagerbimui mirusiojo buvusiojo New Yorko gubernatoriaus Alfred E. Smith, pavadintas šis milžiniško didumo karo laivas, South Portland, Me., laivų statybos kieme.

Klausimai Ir Atsakymai

Kaip Galiu Tapti Piliečiu?

Klausimas — Tėvai mane atsivežė į Jung. Valstybes 1933 m. Tėvai niekad neprašė Amerikos pilietybės. Aš trokštu tapti Amerikos piliečiu. Nežinau ką daryti. Prašau paaiškinti.

Atsakymas — Sulaukęs 18 m. gali prašyti pirmų popierių ir kada būsi 20 m. (dviem metams vėliau) galėsi prašyti antrų popierių. Kiton pusėn, yra įstatymas, pavadintas "Minor's Act", kuris sako, kad ateiviams, kurie čion atvyko neturėdami 16 metų, nereikia prašyti pirmų popierių. Bet šitame atsitikime turėsi būti 21 m. ir tik tada prašyti antrų popierių, nes "Minor's Act", reikalauja, kad ateivis turi būti 21 m. ir ne daugiau 22 metų.

Pirmos popieros kainuoja \$3. Tad turi nutarti, ar nori sutaupyti tuos pinigus, ar ne. Pirmame atsitikime,

lietuvių delegacijos atsilankymo metu. Perskaitęs delegacijos prašimą, jis tarė: "Čia pasakyta, kad Lietuva prarado savo nepriklausomybę. Tai klaida. Lietuva nepriklausomybės neprarado, tik jos nepriklausomybė laikinai atidėta į šalį".

Kai rusai buvo iš Lietuvos išvaryti, buvusieji tautos Seimo nariai susirinko rugsėjo 30 d., 1942 m. ir išnešė rezoliuciją, kad taip vadinamas 1940 metų seimas nekaltėjo tautos vardu, nes buvo išrinktas Maskvos įsakymu ir prievarta, legaliskai balsuojant tik 16-18 piliečių nuošimčiui. Ir vėl, spalį 14, 1943 m. Lietuvoje buvo išnešta bendra penkių stambių partijų rezoliucija bei viešas visam pasauliui pareiškimas, kad lietuvių tauta nepriklauso Sovietų Sąjungai, bet nori turėti savą nepriklausomą valstybę. Tą iškilmingą deklaraciją padarė sekamos partijos: Tautininkų, Liaudininkų, Laisvės Kovotojų, Krikščionių Demokratų ir Bendro Lietuvių Fronto. Tai ne kokio vieno kito ministro pareiškimas. Tiek visokeriopų organizacijų kaip nereik geriau kalba visos tautos vardu. Deklaracijos pabaigoje ko aiškiausiai pasakyta: "Nuo pat pradžių lietuvių tauta nepripažino ir nepripažįsta Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą".

Čia pravartu pridurti ir oficialų Rusijos Sovietų pareiškimą, padarytą spalį 12 d., 1939 m. Štai kaip jisai skamba:

"Mes sąžiningai ir tiksliai užlaikome padarytas sutartis ir pareiškime, kad tie tušti plepalai apie Baltės valstybių susovietinimą yra naudingi tik mūsų bendriems priešams ir įvairiems Sovietų provokatoriams".

Taip kalbėta 4-5 metai atgal. Nereikėjo nė dešimties metų laikotarpio, kad tie iškilmingi pažadai būtų negarbingai sulaužyti ir jau pamiršti. Bolševikų atžylgiu netenka stebėtis: jiems nė 24 valandų nereikia bet kokiai sutarčiai sulaužyti. Bet kitos valstybės...

Smarkiai susisieloję lietuviai, minėdami nepriklausomybės sukaktį, vienbalsiai klausia: o kaip gi su mūsų Tėvyne Lietuva? Kovojate už visų tautų laisvę, ir mūsų sūnūs ir broliai taip pat už tą idealą kovoja ir miršta. Ar leisite jų tėvų žemei pakliūti į žiauriausią visų amžių vergovę? K.

kime, prašyti pirmų popierių ir tapti pilnu Amerikos piliečiu po dviejų metų tik pagreitina visą dalyką.

Kada Reikia Užmokėti Už Pirmas Ir Antras Popieras?

Klausimas — Ar teisybė, kad dabar nereikalaujama pasiųsti "Money Order" sumoje \$2.50 su pirmu popierių aplikacija. Mano brolis praeitą pavasarį turėjo pasiųsti tuos pinigus, bet nuo mano draugo, kuris praeitą mėnesį prašė pirmų popierių, jokios mokes ties nereikalavo.

Atsakymas — Įstatymas pakeistas. Nuo rugsėjo 1944 m. nereikia siųsti "Money Order" sumoje \$2.50 su pirmu popierių aplikacija (Form N-300) arba su antrų popierių aplikacija N-400 (kur aplikantas priklauso prie vienos iš daug grupių, kurioms nereikia turėti pirmų popierių).

Norime čia priminti, kad pirmų popierių mokeskis pakeltas iki \$3.00 ir antrų popierių, mokeskis nuo \$5. iki \$6. Šiuos pinigus nereikia mokėti Immigration and Naturalization Service "money orderiu". Dabar aplikantas moka mokesį Clerk of Court, kada tas pareigūnas išduoda pirmas arba antras popieras.

Kaip Galiu Įrodyti Amerikos Pilietybę?

Klausimas — Gyvenu Jung. Valstybėse nuo 1919, ir 1925 m. tapau Amerikos piliečiu. 1926 metais, kartu su žmona, nuvykau į senąjį kraštą aplankyti gimines, ir tenais mūsų mažas sūnelis gimė. Ar jis amerikietis? Daug žmonių man pasakoja, kad jis ne pilietis. Kaip jis gali įrodyti Amerikos pilietybę?

Atsakymas — Sūnus yra Amerikos pilietis. Kada jis gimė 1926 m. įstatymas reikalavo, kad tėvas būtų Amerikos pilietis, kai kūdikis gema. Bet jau 1934 m. įstatymas buvo pakeistas. Tėvas negali perduoti Amerikos pilietybės kūdikiui, kuris gimė svetimose šalyje, tik gali jeigu jis išgyveno Jung. Valstybėse 10 metų prieš kūdikio gimimą, ir nuo 1941 m. penkis iš tų metų turi būti metai po 16-to amžiaus. Kada jūsų sūnus gimė nebuvo tokių reikalavimų, tik tėvas turėjo būti Amerikos pilietis. Nuo sausio mėnesio 1944 m. asmenys, kurie yra Amerikos pilietis. Nuo sausio mėnesio 1944 m. asmenys, kurie yra Amerikos piliečiai, nors negimė Jung. Valstybėse, gali gauti įrodymą savo pilietybės. Tegul sūnus prašo Form N 600A iš ar-

Lietuva

Tu buvai išdidis ir galingas Kunigaikščių plati Lietuva, Ir drebėjo totoriai; Maskva Ir kiti mūsų priešai gausingi.

Ta galybė išsprūdusi dingo — Nukamavo nelygi kova — Ir buvai prislėgta, nelaiminga Kruvinų baudžiamų Lietuva.

Atsikėlei graži ir džiaugsminga, Nors paplūdus kraujuos, bet laisva — Iš vergijų išėjus gyva —

Taip tu esi gyvenimo vingiais Vis laisva, išdidis ir galinga Amžinų amžina Lietuva.

J. Aistis.

J. E. ARKIVYSKUPO LAIŠKAS,

skaitytinas bažnyčiose per visas Mišias,
SEKMADIENĮ, VASARIO 11 D., 1945 M.

Mylimieji Kristuje:—

Pagal Arkivyskupijos paprotį, rinkliava Šv. Tėvui bus daroma visose bažnyčiose pirmąjį Gavėnios Sekmadienį. Aš žinau, kad jos laukte laukia visi kunigai ir žmonės.

Bendra Šv. Tėvui meilė gal niekad nebuvo karštesnė ir tikresnė, kaip dabar. Viena gera pasekmė šito šiaip jau nelaimingo karo yra ta, kad jis davė progos tūkstančiams mūsų giminių ir pažįstamų asmeniai aplankyti Šv. Tėvą ir pranešti namon žinių apie stebėtinus jo darbus. Šis karas įvedė Šv. Tėvo asmenybę į šimtų tūkstančių žmonių gyvenimą, kurie šiaip jau būtų tik iš tolo apie jį žinoję ir girdėję, kaip apie katalikybės simbolį bei ženklą. Šis karas dramatišku būdu aukštai pastatė jo asmenį religiniame žmonijos gyvenime.

Mes katalikai natūraliai didžiuojamės, kuomet nekatalikai atsiliepia su aukšta pagarba apie Vyriausįjį mūsų Ganytoją. Net senieji Izraeliaus sūnūs savo spaudoje vadina Šv. Tėvą "mūsų Popiežium". Ir daug kas iš mūsų gali paliudyti, kad pereitais metais nuostabiai didis skaičius mūsų nekatalikiškų kaimynų įteikė kuklių dovanų, prašydami nusiųsti jas Šv. Tėvui, kad jas sunaudotų pagal savo nuožiūrą. Tas gražus nesigarsinąs duosnumas, be abejo paties Dievo įkvėptas ir vertas Jo gausaus atlyginimo, užsitarnauja viešo pripažinimo, ir aš manau, kad jis paskatįs mūsų žmones dvigubai sušelpiti Šv. Tėvą, kad jis geriau galėtų atlikti savo labdarinę veiklą.

Nėra abejonės, kad asmeninės dabartinio Popiežiaus ypatybės dalinai išaiškina, kodėl jis taip aukštai stovi viso pasaulio akyse. Jo gerumas, tikėjimas ir moralinė drąsa suteikia mums įkvėpimo ir paguodos. Už tai mes dėkojame Dievui, kurs per savo Apveizdą nepaliauja rūpestingai globojęs savo įsteigtą avidę. Bet tos asmeninės Šv. Tėvo savybės tai tik antraeilis dalykas. Mums svarbiausia tas, kad Popiežius yra Jėzaus Kristaus Vietininkas, regimoji Kristaus Bažnyčios Galva. Tad gi kasmetinė Šv. Tėvui rinkliava duoda mums progos viešai parodyti mūsų tikėjimą į Bažnyčią, kurios Popiežius yra Kristaus paskirtas Ganytojas, tikėjimą į Kristų, kurį Šv. Tėvas atstovauja ir į Tiesą, kurios Popiežius yra vyriausias Mokytojas ir Saugotojas.

Aš pakartoju, kad progos sušelpiti Šv. Tėvą ir Šv. Sostą laukte laukia mūsų kunigai ir žmonės. Jie vi duosniai pasirodys. Be to, aš prašau pasimelsti, kad Dievas užlaikytų Šv. Tėvą ir taip pat saugotų bei vėstų tuos, kuriuos Šv. Tėvas paskyrė Bažnyčios vadais ir ganytojais visame pasauly.

Telaimina jus Dievas už jūsų ištikimybę Šv. Tėvui, Bažnyčiai ir Vyskupams.

Jūsų ištikimas Kristuje,
RICHARD J. CUSHING,
Bostono Arkivyskupas.

Vasario 7, 1945.

čiausio Immigration, and Naturalization Service ofiso ir lai išpildo. Jis turi pripažinti, kad tavo sūnus, ir kad pats esi pilietis, ir kad jo motina legaliai tavo žmona. Suprantama, kad geriausias įrodymas yra tavo naturalizacijos ir apsišvedimo sertifikatai ir jo gimimo sertifikatas. Jeigu jis negali pristatyti tų dokumentų, Immigration Biuras jam patars ką daryti.

Toks pilietybės sertifikatas kainuos \$5. Pasakyk savo sūniui, kad dabar geras laikas prašyti pilietybės. Per kiek laiko Immigration ir Naturalization Biuras buvo apkrautas darbais, bet šian-

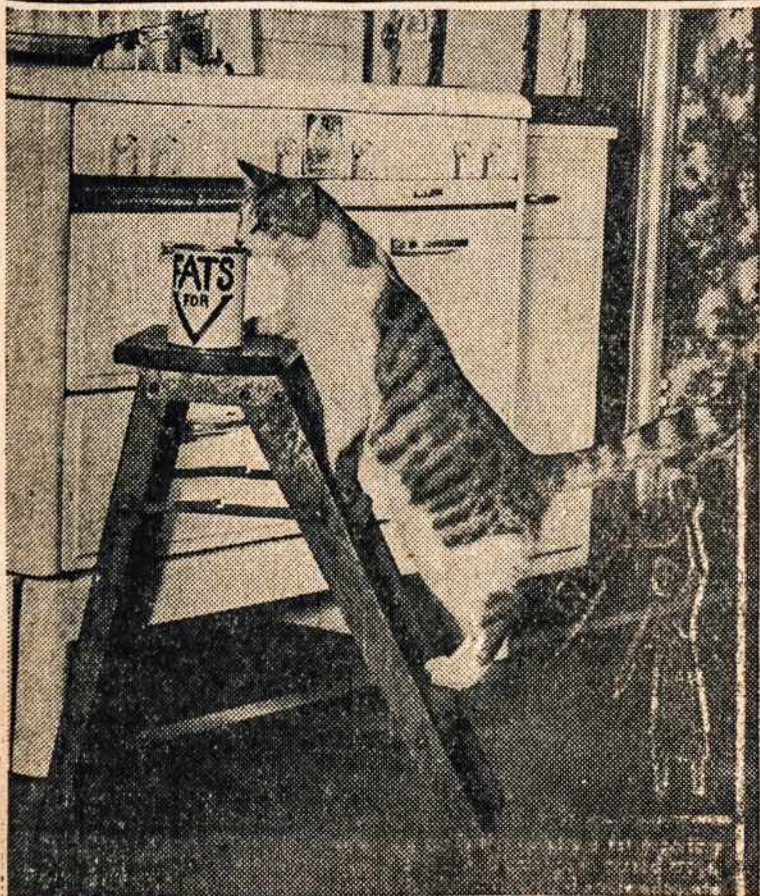
78-to Kongreso Paskutiniai Veikimai

Gruodžio 14 d. Senatas pravedė H. R. 1284, bilių, kuris liečia naturalizavimą, nepiliečių, kurie tarnauja ginkluotose jėgose Jung. Valstybių, su Senate Committee on Immigration pridėtu priedu. Gruodžio 15. Atstovų Butas priėmė bilių ir dabar lieka tik prezidentui pasirašyti.

Gruodžio 16-tą dieną Senatas patvirtino, be kalbų, nominaciją Ugo Carusi, kaip Commissioner of Immigration and Naturalization. P. Carusi buvo Generalinio Prokuroro pagalbininkas per 15 metų. Jis užjims Earl G. Harrisono vietą. P. Harrisono rezignavo liepos 31 d., 1944.

*YOU LEND YOUR
Money-
THEY GIVE THEIR
Lives!

THAT'S FOR ME!

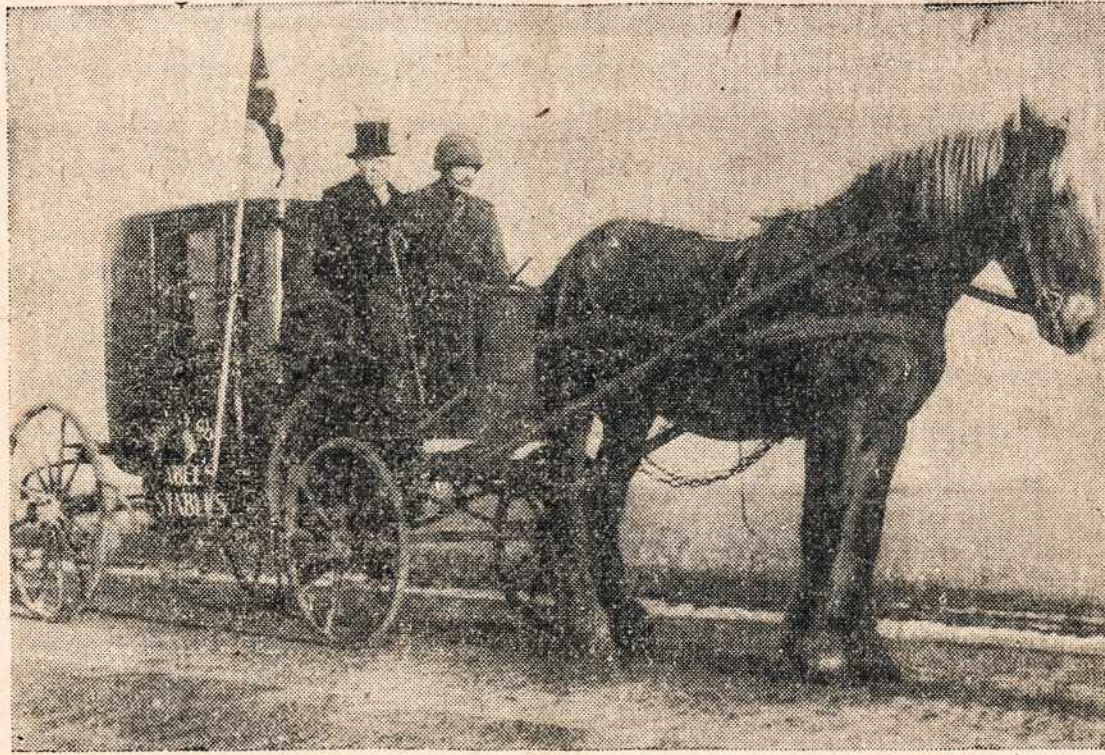
Mrs. Tabby gives an approving sniff to the fat salvage can, because she knows one of the by-products of used cooking fat goes into her animal food. Used fat helps to make everyday civilian necessities as well as munitions and medicines for our fighting men.

Atsidėkojant Už "Darbininko" Kalendorius

Išleidus naujus 1945 metams "Darbininko" kalendorius, džiugu pasidalinti mintimis, kad jie buvo visų sutikti su malonumu ir štai to viso darbo ir pastangų įvertintojai atsidėkoja savo kukliomis aukomis ar dovanomis:

J. Kudarauskas, So. Boston, Mass.	6.05
Paul Zaborskis, Brooklyn, N. Y.	3.00
Z. Laurinaitis, Sunderland, Mass.	2.00
Vincas Greicius, Cleveland, Ohio	2.00
Mrs. Susana Vitunskas, Grand Rapids, Mich.	2.00
Mr. Berengeris, Brooklyn, N. Y.	2.00
M. Paplauskienė, Binghamton, N. Y.	1.25
Sofija Rimaitė, Lawrence, Mass.	1.00
K. Kulišauskas, Worcester, Mass.	1.00
Ona Sidabrienė, Worcester, Mass.	1.00
Antanina Malinauskienė, Cambridge, Mass.	1.00
A. Blažionis, Lowell, Mass.	1.00
V. Grabausky, Clifton, N. J.	1.00
J. Slaviski, Worcester, Mass.	1.00
Petronėlė Timinskis, Phila., Pa.	1.00
Kasper Mažeika, Worcester, Mass.	1.00
B. Staras, Chester, Pa.	1.00
Helen Balcunas, So. Boston, Mass.	1.00
J. Puzin, Cambridge, Mass.	1.00
J. Mokevičius, Cambridge, Mass.	1.00
Ig. Sutkus, Somerville, Mass.	1.00
T. Versiackas, Lowell, Mass.	1.00
J. Šaukimas, Lowell, Mass.	1.00
S. Mageles, Hamtramack, Mich.	1.00
Pranas Kudirka, Norwood, Mass.	1.00
Elz. Aleksienė, Cleveland, Ohio	1.00
M. Wallent, Brockton, Mass.	1.00
Mrs. Virbašius, Worcester, Mass.	1.00
M. Benivice, New Haven, Conn.	1.00
Josephine Krivas, S. Lawrence, Mass.	1.00
J. Saknevičiūtė, Phila., Pa.	1.00
P. Vancevičienė, Hartford, Conn.	1.00
K. Markunienė, Worcester, Mass.	1.00
Anna Rudaitis, Mechanicville, N. Y.	1.00
Paul Butvidas, Nutley, N. J.	1.00
John Burnett, Bridgeport, Conn.	1.00
John Java, Mineville, N. Y.	1.00
F. Vaisieta, Du Bois, Pa.	1.00
Edmont Borey, Irvington, N. J.	1.00
Walter Bolis, Lawrence, Mass.	1.00
K. Zokas, Phila., Pa.	1.00
V. Kazlauskas, Detroit, Mich.	1.00
M. Lopsaitis, Burlington, N. J.	1.00
Mrs. M. Jades, E. Chicago, Ind.	1.00
Eliz. Wesoches, Athol, Mass.	1.00
Br. & Alena Budrey, Brooklyn, N. Y.	1.00
A. Palinskas, Omaha, Neb.	1.00
Anna Cezauskienė, Mollenouer, Pa.	1.00
M. Vilcikienė, Cleveland, Ohio	1.00
Julius Kukauskas, Gardner, Mass.	1.00
Jonas Troskey, Dorchester, Mass.	1.00
K. Vosilienė, Jamaica Plain, Mass.	1.00
Adelė Gaidelis, Linden, N. J.	1.00
Stasė Ramanauskienė, Waterbury, Conn.	1.00
Mrs. V. Macey, St. Charles, Ill.	1.00
P. Bender, Detroit, Mich.	1.00
M. Galkauskas, Cleveland, Ohio	1.00
Mrs. M. Tacilauskienė, Shenandoah, Pa.	1.00
Ant. Sedlevičius, Hudson, Mass.	1.00
Kaz. Staniunas, Hudson, Mass.	1.00
Petras Stanis, Hudson, Mass.	1.00
Veronika Valencis	1.00
S. Žukauskienė, So. Boston, Mass.	1.00
J. Vaičiūnas, Manchester, N. H.	1.00
A. Kondrotas, Manchester, N. H.	1.00
Ona Kinderienė, Manchester, N. H.	1.00
J. Aidukonis, Norwood, Mass.	1.00
M. Kavoliunienė, Norwood, Mass.	1.00

Vaidas parodo vokišką 'karietą' ir stiprų arklį, kuriuo išvažiavę mūsų kariai su palėdovais, matomai, turi malonumo šiuo važiavimu.

Sūnaus Palaidūno Sugrįžimas

ANDRĖ GIDE — ("N. R.")

Arturui Fontainui

Savo slaptam džiaugsmui aš čia nupiešiau, panašiai kaip senoviniuose triptikuose, palyginimą, kurį mūsų Viešpatys Jėzus Kristus mums papasakojo. Palikdamas išsklaidytą ir sumišusį dvigubą įkvėpimą, kuris mane gaivina, aš nesistengiu įrodyti, kad mane nugalėjo koks nors dievas, nei kad aš jį nugalėjau. Tačiau, jei skaitytojas reikalaus iš manęs

tam tikro dievobaimingumo, gal ir neveltui jis ieškos jo mano piešinyje, kur lyg dovanotojas aš atsi-klaupiau paveiklo kampe kartu su paklydusiu sūnum, tartum šypsodamas jam, bet su veidu paplūdusiu ašaromis.

SŪNUS PALAIDŪNAS

Kai po ilgo nebuvimo, pavargęs nuo savo užgaidų ir lyg nusivylęs savimi, sūnus palaidūnas iš gilumos to neturto, kurio jis

M. Kodis, Norwood, Mass.	1.00
Uršulė Smilgienė, Norwood, Mass.	1.00
Mr. Bizinkauskas, So. Boston, Mass.	1.00
T. Skucevičius, Lawrence, Mass.	1.00
M. Slanina, Perth Amboy, N. J.	1.00
Cpl. L. Drusinskas, Camp Robinson, Arh.	1.00
M. Sidlauskas, Scranton, Pa.	1.00
I. Pribušauskienė, Brockton, Mass.	1.00
W. Sadauskas, Harvey, Ill.	1.00
J. Kodis, Miami Beech, Florida	1.00
Z. Karalius, Waterbury, Conn.	1.00
K. Baranauskas, Norwood, Mass.	1.00
J. Jasinskas, Cambridge, Mass.	1.00
Juoz. Pivariunas, Mattapan, Mass.	1.00
Ona Smilgienė, Arlington, Mass.	1.00
M. Ambrozienė, Allston, Mass.	1.00
Ig. Grubinskas, So. Boston, Mass.	1.00
M. Brazaitienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
Fr. Bacevičius, W. Roxbury, Mass.	1.00
James Navitsky, Fairfield, Conn.	1.00
Alexander Erasevicz, N. Chelmsford, Mass.	1.00
Mrs. G. Grenda, Lowell, Mass.	1.00
Vladas Simonavičius, Westfield, Mass.	1.00
Mrs. Arlauskas, Phila., Pa.	.75
Ona Unguraitė, Phila., Pa.	.50
Ona Višniauskienė, So. Boston, Mass.	.50
Helen Vaichack, So. Boston, Mass.	.50
A. Martis, Cleveland, Ohio	.50
Mrs. Ursula Komer, Cleveland, Ohio	.50
M. Matutis, Torrington, Conn.	.50
B. Tatarunas, N. Andover, Mass.	.50
Jonas Macejunas, Shenandoah, Pa.	.50
A. Juskevičienė, Scranton, Pa.	.50
Peter Yankauskas, Haverhill, Mass.	.50
Eleanor Roman, So. Boston, Mass.	.50
S. Wirmausky, Hoosick Falls, N. Y.	.50
P. Cvirkiene, Westfield, Mass.	.50
Anna Butauski, Cleveland, Ohio	.50
Agnes Zemaitis, Cleveland, Ohio	.50
Julia Buikus, Glastonbury, Conn.	.50
N. Babijonienė, St. Clair, Pa.	.50
Mrs. U. Bender, Jamaica Plain, Mass.	.50
Vincas Yurgelis, Cleveland, Ohio	.50
Mrs. A. Aleckna, Cleveland, Ohio	.50
Mrs. P. Graichunas, Cleveland, Ohio	.50
K. Zinkas, Malden, Mass.	.50
V. Zaremba, Manchester, N. H.	.50
A. Kikutis, Manchester, N. H.	.50
J. Vizynis, Manchester, N. H.	.50
K. Tarijaunienė, Manchester, N. H.	.50
J. Nakutienė, Manchester, N. H.	.50
J. Zubaitis, Manchester, N. H.	.50
Ona Gillis, Manchester, N. H.	.50
A. Antanaitienė, Manchester, N. H.	.50
Mrs. S. Mary, Malden, Mass.	.50
Mr. A. Barkauskas, Lawrence, Mass.	.50
Mike Bulkevičius, Northampton, Mass.	.50
Zigmas Jegelevičius, Westfield, Mass.	.50

ieškojo, mąsto apie savo tėvo veidą, apie tą erdvę kambarį, kur motina pasilenkdavo ties jo lova, apie tą sodą, laistomą bėgančio vandens, bet uždarytą, iš kur jis visuomet trokšdavo pabėgti, apie taupų vyresnįjį brolių, kurio jis niekad nemylėjo, bet kuris laukdamas dar tebelauko jo turto dalį, jo palaidūno, dar neišseikvotą, — sūnus prisipažįsta, kad jis nerado laimės, net nemokėjo ilgai pratęsti to apsvaigimo, kurio jis neradęs laimės ieškojo. — "Ach!" galvoja jis, "jei mano tėvas, pirma supykęs ant manęs, manė, kad aš jam miręs, galbūt nepaisydamas mano nuodėmės, jis nudžiugs vėl mane pamatęs; ach! kai grįšiu pas jį nusizėminęs, nuleidęs pabarstytą pelenais galvą, kai nusilenksiu prieš jį, sakydamas: "Mano tėve, nusidėjau dangui ir tau", — ką aš darysiu, jei savo ranka jis mane pakels ir tars: "Jeik į namus, mano sūnau"?.. Ir sūnus jau nusizėminęs leidžiasi į kelionę.

Kai nuo kalniuko jis pagaliau pastebi rūkstančius namo kaminus, jau vakaras; bet jis laukia nakties šešėlių, kad bent kiek pridengtų jo skurdą. Jis išgirsta tolumoje savo tėvo balsą; jo keliai linksta; jis parpuola ir užsidenčia rankomis veidą, nes gėdijasi savo negarbės, žinodamas, kad jis vis dėlto yra teisėtas sūnus. Jis išalkęs, slaptai nusipylęs apsiausto sulenkime teturi tik saują tų saldžių gilių, kuriomis jis maitinosi kaip tos kiaulės, kurias jis ganė. Jis mato, kaip rengiasi vakarienei. Pastebi išeinančią į priebutį savo motiną... nebesusilaiko, tekinas nubėga nuo kalvos ir įeina į kiemą, lojamas savo šuns, kuris jo nepažįsta. Jis nori prakalbinti tarnus, bet jie nepasitikėdami traukiasi, eina pranešti šeimnininkui; štai ir jis pats.

Be abejo, jis laukė sūnaus palaidūno, nes tuoj jį pažino. Jis išsukečia rankas; sūnus tada klaupiasi prieš jį ir, viena ranka prisidengęs veidą, šaukia pasigailėjimo, pakeldamas dešinę ranką:

— Tėve! tėve! sunkiai nusidėjau dangui ir tau; nebėsu vertas, kad tu mane sūnumi vadintum, bet leisk man, kaip paskutiniam iš tavo tarnų, bent mūsų namo kampe apsigyventi...

Tėvas jį pakelia ir pri-glaudžia.

— Sūnau! Tebūnie palaiminta diena, kada tu sugrįžai pas mane! — ir jis verkia, nes džiaugsmas nebetelpa jo širdyje; jis pakelia galvą nuo savo sūnaus kaktos, kurią bučiavo ir atsigrįžta į tarnus:

— Atsineškite gražiausią rūbą; apaukite batukais jo kojas, užmaukite brangų žiedą ant jo piršto. Suiškokite mūsų tvartuose riebiausią veršį ir papjaukite; parenkite džiaugsmo puotą, nes atsirado sūnus, kurį aš laikiau mirusiu.

Ir kadangi naujiena jau plinta, jis nubėga, jis nenori, kad kas kitas pasakytų:

— Motina, grįžo sūnus, kurį mes apverkėme.

Visų džiaugsmas, kyląs kaip himnas, sukelia rūpestį vyresniajam sūnui. Jei jis sėdasi prie bendro stalo, tai dėl, kad tėvas jį kviečia ir verste priverčia. Vienintelis iš visų svečių, kur pakviestas net ir mažiausias tarnas, jis rodo savo nepasitenkinimą. Kodėl atgaliojančiam nusidėjėliui daugiau pagarbos, negu jam pačiam, jam, kuris niekuomet nebuvo nusidėjęs? Jis labiau vertina gerą tvarką, negu meilę. Jei jis sutinka dalyvauti puotoje, tai dėl to, kad darydamas savo broliui mažesnę laimę, jis gali padėti jam šį vakarą linksintis; taip pat dėl to, kad tėvas ir motina jam pažadėjo rytoj išbarti palaidūną ir kad jis pats rengiasi jam pasakyti rimtą pamokslą.

Zibintų dūmai rūksta į dangų. Puota baigta. Tarnai nukraustė stalus. Darbar, naktį, kai nekyla nė vienas atdūsys, nuvargę namų gyventojai vienas po kito tuoj užmigs. Tačiau aš žinau, kad kambary, šalia palaidūno kambario, yra vienas vaikas, jo jaunesnysis brolis, kuris neužmigs visą naktį iki aušros.

TĖVO BARIMASIS

Dieve mano, aš klaupiuos šiandien prieš Tave kaip vaikas, su ašarotu veidu. Jei aš prisimenu ir čia perrašau Tavo reikšmingą palyginimą, tai aš žinau, koks buvo Tavo sūnus palaidūnas; tai aš jame matau save patį; tai aš girdžiu savyje, kartais ir slaptai kartoju tuos žodžius, kuriuos jis šaukte šaukia iš savo sielvarto gilumos:

(Bus daugiau)

— Kiek tai samdininkų mano tėvo namuose turi apsciai duonos, o aš čia bandu mirštu!

Aš išivaizduoju Tėvo glėbį; nuo tokios meilės karščio mano širdis tirpsta. Aš net išivaizduoju buvusį sielvartą; ach! aš viską išivaizduoju, ką tik norite. Aš tuo tikiu; aš esu tas pats, kurio širdis plakka, kai nuo kalvos jis vėl pamato mėlynus jo palikto namo stogus. Ko gi aš laikiu ir nebėgu namų link, ko nejeinu? — Manęs laukia. Aš jau matau riebių veršį, kurį ruošia... Sustokite! Nekelkite taip greitai puotos! — Sūnau palaidūne, aš galvoju apie tave; pirma pasakyk man, ką tau Tėvas sakė kitą dieną, po pasimatymo puotos. Ach! Nors vyresnysis sūnus tau šnibžda, Tėve, bet gal aš galėčiau kartais išgirsti ir tavo balsą pro jo žodžius!

— Sūnau, kodėl tu mane palikai?

— Ar aš jus iš tikrųjų palikau? Tėve! ar jūs nesate visur? Aš niekuomet nenustojau jūsų mylėjęs.

— Nesiginčykime. Aš turėčiau namus, kuriuose tu gyveni. Jie buvo tau pastatyti. Kad tavo siela ten galėtų rasti prieglaudą, jos vertą prabangą, patogumą, užsiėmimą — išistos kartos dirbo. Tu, paveldėtojai, sūnau, kodėl buvai pabėgęs iš Namų?

— Nes Namuose aš buvau uždarytas. Namai tai ne Jūs, mano Tėve.

— Juk aš juos pastačiau ir paskyriau tau.

— Ach! Jūs to nepasakėte, bet mano brolis. Jūs pastatėte visą žemę, ir Namus, ir tai, kas nėra Namai. Namus kiti pastatė; jūsų vardu, žinau, bet kiti, o ne jūs.

— Žmogus reikalingas pastogės, kur galėtų pri-glausti savo galvą. Išdidusis! Ar tu manai, kad galėsi miegoti visų vėjų pučiamas?

(Bus daugiau)

Pirk Defense Bonds ir Stamps!

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių
Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Naudingos Maldaknygės

ANIOLAS SARGAS, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 puslapiai. Kaina	\$1.50
DANGAUS ZVAIGŽDUTĖ, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 pusl.	\$1.50
DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS — Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, ant viršelio įspausas lietuviško stiliaus auksinis kryžius, 787 pusl. Kaina	\$3.50
JEZAU PAS MANE ATEIKI — Kun. K. Kirvelaitis. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, apvalūs kampai, 254 puslapiai. Kaina	\$1.25
MALDŲ RINKINĖLIS — Kun. J. B. Koncevičius. Balti celoidiniai viršeliai. Knyga tinkama moterims ir mergaitėms. Kaina	\$1.00
MALDŲ ŠALTINIS — Kun. Pr. Juškaitis. Juodi odos apdarai, auksuoti apskritūs kraštai, didelės raidės, 432 pusl. Kaina	\$2.50
RAMYBĖS ŠALTINIS — Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, lietuviško stiliaus auksinis kryžius ant viršelio, 544 pusl. Kaina	\$2.75

Su užsakymais kreipkitės ---
"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pvt. Mickey Rooney su šypsena linksmina kar fronte 26-tos divizijos karius Europoje.

LITERATŪROS SKYRIUS

Veda — Antanas Vaičiulaitis

Vaižgantas

RIMAI IR NERIMAI

Tęsinys

SKIRTUMAI

Akylas žmogus, iš šalies žiūrėdamas, galėjo daug pasergėti ir skirtumų tarp Rimo ir Nerimo. Jų tenamatė patys Rimai ir Nerimai.

Visų pirma, išvaizda. Rimas buvo storokas, vidutinio stogo ir gėrė tabaką. Tad nors skutės grynai, vis dėlto apibarstyta lūpa buvo panaši į kutkailį.

Nerimas buvo liesas, labai ilgas ir taboką rūkė. Skusdamasis, jis palikdavo panosėje kuokštą, kuri, dantims pradėjus byrėti, vis labiau darėsi panaši į gauruotą kailiakraštį, kurį, sauvaliuodamas, rieta lūpa prispaudė prie nosies.

Užtat Rimienė buvo aukštesnė už vyrą, labai dailiai išaugusi ir nė kiek nutukusi. O Nerimienė mažutė, ir ne tiek gal riebi, kiek didelė krūtine, kurią, eidama ar bėgdama, vis laikė abiem rankom apskabinusi.

Rimų vaikai visi buvo juodbrūviai čigoniukai, smailanosiai, liesaveidžiai, dailiai išaugę. Nerimų vaikai buvo storų kaulų, plačių gyvių (veidų), bukanosiai, šviesiaplaukiai, mėlynakiai, užtat taip gražiai skaisčių veidų, kad nors ir žiūrėk. Berniukai panašūs buvo į mergytes — toks jų visų buvo švelnus skruostų raudonumas ir baltumas.

Rimukai ir Nerimukai buvo visoje parapijoje laikomi pačiais gražiaisiais. Tik vieniems juoba patiko meilaveidžiai Rimukai, kitiems skaislaveidžiai Nerimukai. Ginčijosi dėl to daug, taip bernaičiai, taip ir mergaitės, bet niekuomet nenusigalėjo.

Visi buvo labai grynais ir skambiais balsais. Tik Rimukai dainavo ir prievargonų giedodjo sopranaus ir tenorais, o Nerimukai altais ir baritonais. Vieni vedė, kiti pritarė, ir buvo jų choras labai pla-

čiai žinomas ir per vestuves ypač branginamas.

Moters, atitekėdamos į Aukštaičius, katra atsinešė į savo naujus namus ypatingą rauką, kuriuo visus užraugė.

Nerimienė buvo labai greita ir ne tiek gal karštakraujė, kiek nesusivaldanti rėksnė. Pasidarė ir visi namai rėksnių balsikalbių.

Jau penkiolikos metų ji rodėsi pilnai brendusi merga, ypač nepaprastai stačia krūtine. Pasižiūrės, pasižiūrės, būdavo, jos močia ir nustebs:

— Tokia dar pusmergėlė, ir tokia jau karvė...

Taip šita pravardė ir paliko jai. Anot to, kad pritiko, tai prilipo. Ji nepyko už tai, pas tėvus tebebūdama; ir pati ėmė kitus taip pravardžiuoti, kai savo šeimynėlę susidarė.

— Karve gi tu, karve! Jauti gi tu, jauti! — girdėjosi pavakariais iš Nerimų kiemo, ligi tik susirinko iš laukų. Tai Nerimienė dailiai baudė, stabdė ar persergėjo savo "angelėlius", sulig tuo, ar jie buvo vyriškosios gymės, ar moteriškosios.

— Eik tu, karve! — prapratė sakyti ir Nerimas, čirkšdamas kartaus dūmo seilę pro dantis, kada reikėjo meiliai pabarti pačiuotė ar bent su ja nesutikti.

"Karvė" ne toks jau bausis žodis. Iš riebios ar pieningos karvės daug naudos. Ir išvaizda jos ne taip jau juokinga; atseit, iš katro galo žiūrėsi. Žolės maišė verstopilvė, erza keiverza, du niūkso, du kiūkso. Bet du spykso labai gražiai: tokios gražios, ramios ir ašarotai melancholingos, didelės akys! Pačia gražiaja prasme karvės vardas labai pritiko Nerimienei ir jos vaikams žaliūkams.

Juodukė Rimienė, iš tikrųjų, buvo kur kas karštesnio kraujo už Nerimienę. Bet buvo labai dailiai ramios motinos išauklėta.

Be Tėvynės Brangios

Be tėvynės brangios, be draugų, be nieko Alpsta mano širdis neįėjoj nuolatos — Nykdama savyje nė žymės nepalieka, O tyla šiurpulinga nepaliauja kvatot.

Ir kvatojā jinais anais žodžiais sparnuotais, Kur kadaise gausingam tautiečių rate Mes pradėdavom vargą tėvynės rokuoti — Kad keliai jos kiti, kad jos laimė kita...

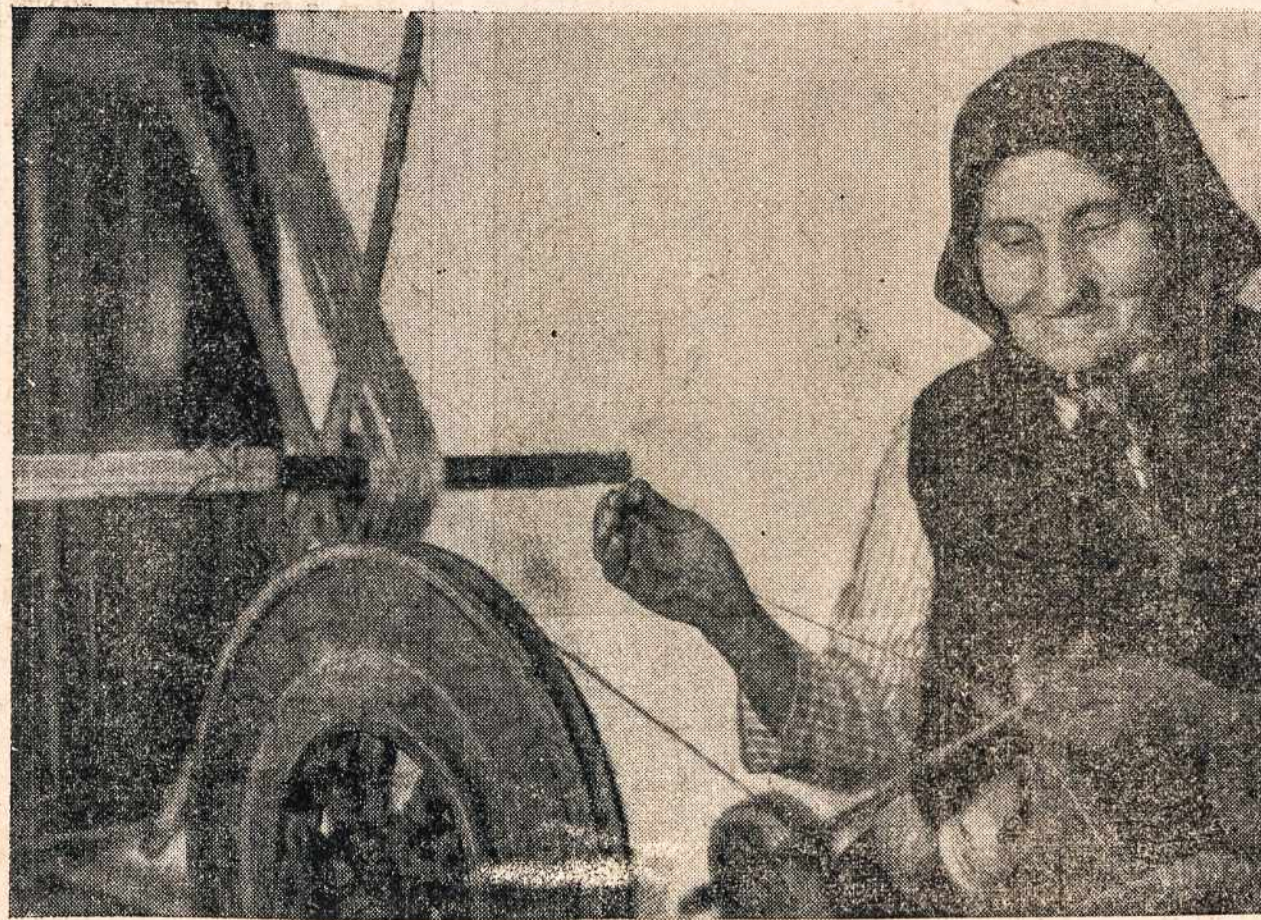
O gražiai, o gražiai mes tave nukalbėjom — Niekas mylimai žodžių nesakė tokių... Išsiskyrėme — jai ašaros skruostais tekėjo Iš jos šviesiai žydrų išraudotų akių...

Tąsyk verk širdy, nuo tavęs atitole, Šitie žodžiai gimtinės pasiekt negalį, O jie troško sugrįžti ryžtingi namolei Ir pastot atėjūnus josios laimės kely.

Tad jūs eikite, žodžiai, per amžius jos saugot Ir pavirtę į plieno karžygių stabus Jūs apginkite ją nuo kiekvieno nedraugo, Kai manęs anei dulkės pasauly nebus.

Ir stovėkit tenai per kaitras ir šaltį Ik pačios paskutinės laikų pabaigos, Ir neleiskite niekam nė kojos išeiti, Nepažindami žudančios laiko eigos.

J. Aistis.

Kenčiančios ir pavergimo jungu prislėgtos tėvų žemės Lietuvos senoji žilgalvėlė suka siulus iš minkštų linelių...

Ji mokėjo bajoriškai valdytis. Niekas iš jos negirdėjo balsesnės kalbos, neg reikia, kad girdėtus. Mokėjo suvaldyti ir piktumą — retas atsitikimas. Barama, nieko neatsakydavo nei savo tėveliam, nei kitiems. Žiūrėjo ramutėm savo akutėm linksmai, nuolankiai, paklusniai, it piaunama avelė.

Tai buvo mylimas tėvų kūdikis. Ne iš piktumo, bet iš švelnumo ir barė ją tėvai — avelė, ir jai tai patiko. Avelė — geras gyvulėlis. Nieko ji nenuskriaus. Nei ji ragų turi, nei ilčių, nei nagų. Nebent ji pačiam Dieviui tepasiskundžia savo gailiu ir skurdžiu: mēē! O vaikučius kad myli! Ir ēda ir iš akių neišleidžia. Ligi tik į šalį, tuoj "Mēē! kur tu, nenuklysk, grįžk į mama!"

Atitekėjus už Rimo, taip pat ramaus, kiek tiek sunkokos eisenos žmogaus, ji inėšė dar didesnės ramybės dvasios. Iš jų kiemo niekas nieko negirdėjo. Nei jie labiau savo tarpe susiklausė, nei ko. Bet nesutikę, kažin kaip mokoje greičiau susitarti ir atsitaityti. Taip jau Rimienė buvo savo vaikelius palenkusi. Žiūrėjo jų, globojo ir ta švelni moteriškės įtaka išdalino ir nušvelnino jų būdą, širdį, sielą. Jei baudė kurį ar norėjo suniekinoti, niekaip kitaip nepravardžiavo, kaip:

— Eikite jūs, avelės, aviniai!

Destis, ar buvo bizuotieji, ar ūsuotieji jos vaikai.

Žiūrės, žiūrės, būdavo, Rimas į savo žmoną, kaip ji kūdikius globoja ir jais nuolat sieluoja, ir neva šiurkščiai, raukydamasis, bet, iš tikrųjų, beribe meile ištars nejuociomis iš jos pačios pasisavintą žodį:

— Kad tu tai tikra avelė: prapuls tavo vaikai! — Ir traukia tabokos žiupsnį į nosį.

Sodžius negalėjo nepastebėti tų namų dvasių skirtumo. Tad savo tarpe, už akių, galinių šeimynų kitaip nevadino, kaip: "Nerimo karvės, jaučiai" ir "Rimų avelės, aviniai". Tačiau visai nesityciodami ir nenorėdami užgauti ar pažeminti.

Viši aukštaičiai mėgsta savo moteris avelėmis vadinti, nes tai ir yra tikras lietuvių tipas: nuolaidžios, nemokančios priešintis, temokančios verkėti, kad beviokė.

LIETUVAI

1. Tave papuošt žadėjom, Kaip savo tikrą seserį. Esi pačioj jaunystėj, Ir pačiame pavasary.

Šiandien dainuot norėtus Pačias gražiausias rimais. Paskendo mano mintys Tavo naujuos arimuos.

Rūstavo vėtra vakar Po kalnus ir pašlaites, Kad Tu likai be Vilniaus, Kad palikai našlaitė.

2. Čia būna žalios vasaros, O dar žalesnės rutos. Prisiminė man baudžiavos, Prisiminė rekrūtai.

Ir tie pilki artojai, Kada nevalion varė; Jie vargus ėjo keliais, Kaip Vilniuje Kalvarijas.

Daugel dainų sudėjo Ant gonkų balto klevo. Paskui į Prūsų žemię Knygų parnešt keliavo.

3. Praėjo metų eisena: Tekėjo tykia upės. Buvo pakilus nuotaika, Pakilęs buvo ūpas.

Kai vieškeliai sudundo, Net beržai žemėn sviro — Žagres palikę dirvoj Karan išėjo vyrai.

Vieni laisvi sugrįžo, Kitiems rankas pašovė, Tretiems ant lygaus lauko Mediniai kryžiai stovi.

4. Apie Tave dūmojant, Šiandien dainuot panūdau. Skaičiau iš drobių rašto, Kad esi lėto būdo.

Kur mes Tave nuvesim Ir dovanų ką duosim. Šiandieną gilios mintys Išimėtė veiduosin.

Kuriais žiedais papuošimt Tave kaip tikrą seserį. Esi pačioj jaunystėj Ir pačiame pavasary.

Antanas Miškinis.

GYŽTA

Rimas su Nerimu bent galėjo kits kito žiūrėti, viens antrą sekti, nes buvo ko. Kiti sodiečiai nė tokio spporto nebuvo prasimanę.

Vienodai pilkas jų gyvenimas gražiai tilpo to vieno sodžiaus srityje. Visi nuobodžiavo, tinginiavo, ypač vėlyvais rudenimis. Išsismis valandomis tižo kailiniuoti ir kepuruoti, už staliu atsirdribe pas kaimynus ar namie. Nebuvo kuo pajavairinti, kas prasimanyti gražesnio ar juokingesnio. Iškalbingas liežuvautojas,

aiškiausias lojikas melagis ar sąmojingas juokdarys sodžiuje buvo taip pat brangus, kaip geras pamokslininkas bažnyčioje. O kad tokio nepiga susilaukti, tai griebėsi mažiausios progos pakrizenti, pasišaipyti ir net pasitycioti iš kito. Pasityciojimas, kartais pavirsdavo tikra barbarybe; kartais pasibaigdavo net mirtimi; bet vis tai visai ne blogu noru.

Šį vėlyvą pavasarį ant liežuvio sodžiui pakliūti teko Rimams.

Jie laikė samdinę, netikusią senmergę Katrę. Niekam ji nekluvo, niekas ir jos nekludė. Bet atsitikio priepuolis. Rimo rumbasai bėris iš savo gamyklos nukepėstavo į Pakalnių sodžiaus liūną ir džiaugiasi, radęs minkštų jaunų viksvų.

Pakalniui žolę labiau brangino už savo plaukus: taip jos maža teturėjo. Jų plaukų galėjai kas šventą dieną miestelio karčiamaoje be jokio atlyginimo pasirausti; už žolę gi tuoj ėmė grebežiu, kuris reikėjo varduoti, mokant gyvais pinigais pabaudą. Tad Rimo bėris žaloje tuoj pasergėjo ir pasiuntė vieną jo parvestų. Bet netvarką pasergėjo ir Rimai, buvę lauke. Pasergėjo ir iš tolo ateinantį užgrebėją. Visi nusigando ir, ką beregint, stūmė Katrę išvestų bėrio iš svetimos dalies.

Katrė paklusni. Puolė, kaip akis išdegusi. Bet juo rūpinasi, juo kūnas dribsi; ne pirmyn, bet aukštyn šokinėja; kruta, svyruoja visą liemuo nuo pat juosmens, o kojos, vis atsibėsamos, nė sulig geru žingsniu nepaskuba. Užduso, nušilo, betgi pripuolė bėris. O grebežninkas nebetoli. Tad galvoja:

— Jei vesiuos rankoje, rumbasai eis atsispirdamas; panorėsiu sušerti, jis ir visai sustos. Geriau užšoksiu raita ir išlėksiu iš pat grebežninko rankų...

Sumanė ir daro. Bėris buvo neaukštas, bet ir Katrė nemokėjo švediškos gimnastikos. Durs pilvu į šoną ir atšoksta: niekaip negali užsikarti ant karčio. Matė ji, jog berniukams, kad ir visai mažučiams, gana, kad tik rankiotėm karčio pasiekia: pasispirs kairės kojos nykščiu arkljo kelio — ir jau užsiritu. Bet Katrė bandė

PIRMYNŲ KOVA

Pirmyn į kovą už tėvynę, Už brangią žemę Lietuvos! Garbė tėvams, kurie ją gynė Ir kas už ateitį kovos! Pastiprink, didis Dieve, mus, Atremki prieš puolimus!

Už mūsų žemę numylėtą, Už bočių — milžinų kapus, Už brangų vardą paveldėtą, Kursai garsus pasauly bus, Palaimink, Viešpatie galingas, Lietuvių pastangas teisingas.

Pirmyn gi, vyrai, už tėvynę, Už brangią žemę Lietuvos! Ją bočių bočiai amžiais gynė, Už jąją ir vaikai kovos! Pastiprink, didis Dieve, mus, Atremki prieš puolimus.

Kus senas miestas Gedimino, Kur eina Nemunas platus, Kur mūsų Vytį priešai žino, Kas drįs užpulti tuos kraštus? Palaimink, Viešpatie galingas, Atremki audras pragaištingas!

Maironis.

užsėsti ne iš kairės, o iš dešinės pusės. Pasispyrė dešine koja, nykštys slyst, ji nosimi bakst į kartį ir susimušė. Pažaliavo akyse. Katrė nusikeikė ir ėmė vėl pilvu badyti arklį, vadinausi, šokinėti ant jo. Sušilo dar labiau, užmiršo patį grebežninką, — į tokį azzartą ėjo būtinai užsėsti, nedovanoti. Nematė, nei girdėjo, jog grebežninko senai jau čia pat bestovimai ir juokiamasi iš viso pilvo, žiūrint į bevaisį Katrės darbą. Katrė net susileido, išgirdusi, it perkūną iš dangaus, jo balsą:

— Nu, gana! Atiduok! Aš greičiau užsėsiu. Pasakyk Rimui, kad be penkių auksinų nesiųstų atsiimti. Ir stiktelėjęs, nujojo.

— Penkių auksinų! Ką man besakys šeimnininkas! — diakterėjo Katrei, ir pasileido ji iš visos gerkklės rėkti. Taip ir parėjo namo nebe per lauką, kur saviškiai dirbo, bet visam sodžiui garsindamos ir teisingamos, ką gi ji kalta esanti, kad bėris toks didelis...

Sodiečiai taip pat matė, kaip Katrė darbuos, lėpo juoku ir, lyg susitarę, paspringdami, vos bestarė: — Ri—imo kavaleristas... Ri—imo kavaleristas...

Rimams pasidarė neapsakomai sarmata už savo Katrę.

— Nors užmušk tą avelę! — sukeikė Rimas.

Tačiau, kai sugrįžo, ne tik Katrės neužmušė, bet nė nemušė. Įdavė sūnui penkius auksinus, Katrei kaltybę dovanujo ir būtų visai tą menkniekį užmiršęs, kad ne kaimynai.

Dabar visame sodžiuje niekas apie nieką daugiau nebekalbėjo, kaip tik apie "Rimo kavaleristą". Kad

gi bent būtų kalbėje! Bet ištars: "Rimo kavaleristas", ir lėpsta juoku. Berniukai ėmė vaizdžiai iliustruoti savo pasaką; tad moters, žiūrėdamos, lėpo juoku. Mažvaikiai, jau bet ką Rimų pasitikdami, sekė paskui, iš šunyčiai, skalydami pamėtodamies:

— Rimo kavaleristas, Rimo kavaleristas!

Rimai nebegalėjo nė kojos iš namų beiškelti.

Pikčiausia gi buvo, kad nė kiek nuo kitų neatsilikdavo nė Nerimai. Jie taip pat, atsilosdami, juokėsi kieme, juokėsi už stalo, dairydami pro langą į Rimus. Rimai tai matė, degė gėda ir nesitvėrė pykčiu.

Rimo širdyje pyktis ant visų sodiečių susidarė į pyktį ant vieno Nerimo. Kitų nematė, o jį matė nuolat tyčiojantis. Prisdėjo ir senasis priestaravimas. Ir ėmė jis mirtiną apmaudą giežti ir kerštu degti.

Nieko nebeudarė nė Rimienė. Ji ir avinu vadino, ir juokėsi, ir per galvą glostė, ir naktį mylavosi — vis nieko. Rimas visai nutilo, naktimis patale blaškėsi, dantį griežė. Na, tikrai jį nelabasis apsedo. Panniuro visa pirkia. Nebeliko juoku.

Ir jaunikių širdyse velniąs sėjo rūstybės sėklas. Niekas nebėjo į Nerimus. Nerimai jautė, dėl ko, ir taip pat nebebegėjo į Rimus.

Praėjo savaitė, ant Sodžiui nusibodo ši korėja, liovėsi. Nerimukai, mė ilgėtis kaimynų ir gėdėtis savo šaipymos. Jau buvo beeią atsiprašyti ir susitaikinti. Tik senis sustabdė.

— Nugi, bra, dėl tokių niekų. Dar pasipūs...

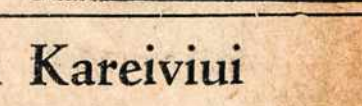
Kažin kuo būt ir pasibaigę, kad nebūtų ištikusī kita Katrės komedija, kur viso sodžiaus domesį pabaigtinai nukreipė į kitą pusę.

Eina Katrė viduriu gatvės, draskydamosi pašones taip giliai už ančių, kad net antra ranka reikėjo padėti už alkūnės. Katrė ką dirbo, dirbo atsidėjus. Tai ir dabar visa jos mintis nukrypo link nagų ir kaip čia juos kuo giliausiai į antį užkišus. Tad nė nepajuto, kaip užriogilino staciai ant Nerimo sūns, kurs pasliukas tysojo atakaitoje gatvės dulkėse.

(Bus daugiau)

YOUR PERSONAL GOAL

- AT LEAST ONE EXTRA \$100 BONDI

Nežinomajam Kareiviui

Atlikęs pareigą tėvynei, Kovų laukuose tu žuvai! Nors mums į laisvę kelią skynei — Nežinom mes, kas tu buvai...

Akių tau nieks nebeužspaudė, Prie kapo neverkė sesuo, — Kovos lauke patrankos gaudė, Raudojo rūškanas ruduo...

Ir, nesulaukęs džiaugsmo ryto, Kuklus kary, tautos sūnau, Tu užgesai, kai laisvės švito... Laimėjai kovą tu ne sau!

Atėję giminės prie kapo Nežino, kad tai tu esi... Tau motina tėvynė tapo, O tavo broliai — mes visi!

Liudas Sakalinis

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NASHUA, N. H.

Sausio 28 d. kleb. kun. Dr. M. Cibulskis išdavė metinę parapijos apyskaitą, iš kurios pasirodė, kad pereiti metai buvo geri, nes atmokėta 4 tūkstančiai dolerių parapijos skolos. Klebonas yra tvirtai nusistatęs, kad kaip galima greičiau išmokėti parapijos skolą. Taigi su parapijiečių pagalba parapijos skola gali labai greit būti išmokėta. Pažymėtina, kad kleb. kun. Dr. M. Cibulskis ir vikaras kun. J. Bucavičius labai daug dirba parapijos gerovei. Už tai parapijiečiai gausiai remia parapiją ir džiaugiasi turėdami tokius vadus.

Šį mėnesį nėra galimybės minėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, nes negauname kalbėtojų. Klebonas rūpinasi toki minėjimą sujungti su šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo švente, kovo 4 d. Šv. Kazimieras yra ir mūsų parapijos globėjas. Tą dieną planuojama turėti bažnyčioje iškilmingas pamaldas, o vakare prakalbas su patriotinių dainų programa. Tuo reikalu, klebono iniciatyva, įvyko draugijų atstovų pasitarimas, ir visi pritarė klebono sumanymui. Dalyvavo šv. Onos, Moterų Sąjungos kuopos, L. Darbininkų Sąjungos kuopos, Susivienymo, šv. Vardo, Merginų klubo ir parapijos choro atstovai.

MŪSŲ KARIAI

Jarys Antanas Andriuskevičius, sūnus pp. Juozo ir Ievos Andriuskevičių, kuris per ilgą laiką dalyvavo kautynėse su japonais Pacifike, buvo sužeistas, ir dabar yra sugrįžęs į šią šalį sustiprinti savo sveikatą. Jis dažnai atvyksta pas savo tėvelius ir papasakoja, kaip jo gyvastį išgelbėjo šv. Kristopo medalikėlis, kurį jis visuomet nešioja ant savo krūtinės. Jis sako, kad jam einant žvalgybos pareigas, japonų "snaiperis" šovė į jį ir pataikė į medalikę, ir tas išgelbėjo jo gyvybę, nes tik lengvai sužeidė.

Man teko skaityti laišką leit. Stasio Purvinio, pp. Nikodemo ir Onos Purvinių sūnaus, kuris randasi Italijoje. Jis rašo, kad jis užlaiko 13 metų berniuką, likusį be tėvų, kuris jam daug patarnauja.

VEDYBINIO GYVENIMO SUKAKTIS

Šiomis dienomis pp. Jurgis ir Ona Zapenai minėjo savo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Ta proga pp. Zapenų vaikai ir žentas p. J. Makselė su ruošė šaunų bankietą savo tėvelius pagerbti. pp. Zapenai gavo gražių dovanų. Visi sveikino pp. Zapenus ir linkėjo ilgiausių metų, ypač sūnus Antanas gražiai padėjo savo tėveliams už jų gražų išauklėjimą.

pp. Zapenai išauklėjo du sūnus ir vieną dukterį.

Pažymėtina, kad šioje kolonijoje tik antra pora sulaukė ir minėjo auksinį jubiliejų. Keturi metai atgal pp. Vincas ir Viktorija Tamulioniai minėjo savo auksinį jubiliejų ne tik bankietu, bet ir bažnyčioje užsipašė šv. mišias, kad padėkoti Dievui, ir gavo palaiminimą.

Rūbai rūšiuojami BALF I skyriaus, Mt. Carmel, Pa.

PENNSYLVANIJOS ŽINIOS

SHENANDOAH, PA.

Karo Tarnyboje

Skaičius Shenandoah lietuvių karo tarnyboje siekia virš dešimties šimtų (922). Karo frontuose žuvusių yra 15. Žuvusieji yra: Albert Casper, Joseph Baituscavage, Edward Derringe, Joseph Vitkauskas, Stanley Ogrodnick, Peter Sipulskis, Leonard Murauskas, Walter Odelius (Audiejaitis), William Karolius.

Linkauskas, Joseph Jasukevičius, Joseph Andruscavage, Joseph Derescavage, Albert Valatkevičius, Peter Maslauckas (Meluskey), William Pikūnas. Missing in Action: Joseph Karpavage, Leonard Daugirda, Leon Jankelionis, Edmund Mikolaitis.

Prieš Kalėdas iš Pacifiko fronto poilsiu buvo parvažiavęs pulkininkas Juozas Rimas (Joseph Remus). Jis yra baigęs West Point Karo Akademiją. Jam vadovaujant, Amerikos kareiviai atėmė nuo Japonų Pacifike Guam salą.

Pardavė Karo Bonų
Už \$116,050.00,
ženklų \$3,584.35
Viso: \$119,634.35

Lietuvių moterų karo bonų komitetas, kuriam vadovauja Marijona Metkauckienė ir Ona Aidukonienė, per 1944 metus karo bonų ir ženklų (stamps) pardavė už \$119,634.35. Nuo pat pradžių, kai J. V. stėjo į šį karą, moterų grupė kas sekmdienis bažnyčios prieganyje pardavinėja J. V. bonus ir ženklus. Viso pardavė daugiau kaip už milijoną dolerių.

Klebono Jubiliejus

Prieš Kalėdų šventes kun. J. Karalius minėjo 25 metų kunigavimo sukaktį. Tą sukaktį atžymėjo atlaikydamas iškilmingas šv. mišias, dalyvaujant dideliame skaičiui kunigų (apie 50). Visos draugijos ir mokyklos vaikūčiai ėjo prie šv. Komunijos. Žmonių buvo pilna bažnyčia. Grupė vyrų ir moterų buvo susitarę rengti klebono pagerbimui bankietą. Sužinojęs apie tai klebonas, juos perkalbėjo, kad to nedarytų. Kaikurie tokiu klebono nusistatymu buvo nepatenkinti.

Robertas Norkus

Per pastaruosius 12 metų su virš Shenandoah High School football-o komandos direktoriumi (coach) buvo lietuvis Robertas Norkus. Jam futbolo komanda vadovauti labai sekėsi. Per 12 metų jo vadovaujamas Shenandoah High School teamas tik 3 žaidimus (3 games) pralošė. Jo team su labai mažu išėmimu sudarė lietuviai ir lenkai. Dienoje žaidimo jis visą savo teamą atsivesdavo rytą į bažnyčią šv. mišų ir visi eidavo prie komunijos. Pradedant žaidimą visi sustodavo, nusimdavo kepurės ir persižegno dav. Pernai rudenį Robertas Norkus ir aktiviai dirba jaunas lietuvis p. Jonas Daunis, kurs ir sekretorium išrinktas. Šį darbą remia ir tie, kurie bendrai nenorėtų dirbti su A. L. Tarybos vardu, bet Informacijos Centro darbus įvertina ir remia. Garbės visiems, kurie atskiria asmeniškus nuo patrijotinių darbų. Kaip seksis toliau tas darbas, bus pranešta vėliau. ALICPS.

kurie yra toli nuo namų ginkluotose mūsų jėgose.

Zinoma, aptarnavimas tuojau suteikiamas tuose atvejuose, kur visuomenės sveikata, saugumas ir gerbuvus to reikalauja. Ne vienas taip kvalifikuojantis neturėjo laukti telefono.

Laiks nuo laiko Karo Produkcijos Taryba yra šiuos patvarkymus pakeitusi, ir skaičius tų, kuriems tenka pirmenybė yra didesnis. Mes esame nusistatę laiks nuo laiko apie tai pranešti tiems, kurie yra mūsų laukiančiųjų sąrašė, ir mes norėtume, kad jie mums praneštų, jei jų pačių aplinkybės pasikeistų taip, kad jų stovis būtų pakeistas einant patvarkymais.

Laukdami, apsiimdami neparankumą ir vargą būti be telefono, Tamsos pasiūnciate savo telefonus tiesiai į mūsų frontus.

STAI MŪSŲ PASIZADEJIMAS:

Tamstu aplikacijos nebus užmirštos arba pralenktos. Jos bus išpildytos kuoaančiausiai ir iš eilės.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

Pažymėtini Faktai

Pora savačių atgal klebonas išdavė metinę apyskaitą. Pajamų būta apie 30 tūkstančių dolerių. Skolos atmokėta (\$10,000.00) dešimtį tūkstančių dolerių. Mirė vienių metų bėgyje 62. Gimė 56. Vaikų prie pirmos komunijos priėjo virš septyniosdešimts (70). Šliūbų 23.

Shenandoah lietuviai irgi rengiasi paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę su bažnytinėmis pamaldomis ir su prakalbomis svetainėje.

165 Dėžės Drabužių

Shenandoah lietuvių BALF skyrius surinko ir išsiuntė 165 dėžes drabužių. Viso 5,288 svarus. Didelė dauguma drabužių buvo gana geros rūšies, geram stovyje. Skyrius rengiasi dar daugiau parinkti.

PHILADELPHIA, PA.

Gausiai Aukoja L. A. Informacijos Centru

Philadelphiačiai ar nepirmieji aiškiai suprato, kokią labai svarbų ir rimtą Lietuvos Gelbėjimo darbą dirba Informacijos Centras New Yorke. Tai įvertindami jie tuoj pradėjo organizuoti materialią pagalbą, nes be užtenkamų lėšų toks milžiniškas darbas nepasiekty savo tikslo. Jau sausio 23 dieną buvo sušauktas žymesnių lietuvių pasitarimas, kuriame ir pradėtas vajus Informacijos Centru remti.

Visi vieningai sutiko, kad dabartinio momento šis Inf. Centras atlieka geriausiai lietuvių ir laisvos Lietuvos gynimo bylą ir kad jis vertas visuotinos paramos. Tuoj susirašyta su centru, užkviestas kalbėtojas, užsakyta literatūra, ir sukviestas didesnis susirinkimas vasario 6 dieną, kuriame iš Informacijos Centro atsiųstas atstovas labai vaizdžiai ir realiai nušvietė visą tą Informacijos Centro darbą. Iš jo kalbos ir atsakymų į klausimus visi geriausiai suprato, kad ši amerikiečių lietuvių įstaiga atlieka milžiniškus darbus lietuvių bylai laimėti ir Lietuvos Nepriklausomybei atstatyti. Juk iš to I. C. eina svarbiausios žinios į visas Amerikos valdžios įstaigas, pasiekia užsienių diplomatus, visus žymesnius laikraščius, žurnalus ir t. t. Tik per I. C. siuntinėjamas buletinius, jau pateko keli rimti lietuvių gynimo straipsniai plačiai skaitomuose laikraščiuose bei žurnaluose. Iš ten eina žinios į Senatą ir Kongresą, kur bus tik tas klausimas paliestas.

Visa tai gerai įvertindami, philadelphijiečiai pasiryžė sukelti tūkstančius dolerių tam darbu paremti, kad vėliau vėl nebūtų pervėlu ir permaža. Visiems žinomo lietuviu p. Antano Marcinkevičiaus pasiūlymu, nurtarta rinkti aukų po \$100.00 iš patrijotinių lietuvių. Jis pirmasis paklojo savo šimtinę. Jį pasekė ir kitas lietuvis B. Tribulas, tuoj prisidėjo ir kun. Stan. Raila su savo šimtaine. Kiti suaukojo po 50, 20, 10 ir smulkiau. Per trumpą laiką jau sudėta 500.00 ir visi pinigai pasiųsta Centru. Bet Philadelphiačiai nenurims, kol nesukels lietuvių tūkstančių, to vajuus užbaigj bus koks nors paminėjimas, kur bus išleista Lietuvos Laisvės Gynėjų knyga - almanakas su jų vardais ir aprašymais. Prie vajuus prisidėjo ir aktiviai dirba jaunas lietuvis p. Jonas Daunis, kurs ir sekretorium išrinktas. Šį darbą remia ir tie, kurie bendrai nenorėtų dirbti su A. L. Tarybos vardu, bet Informacijos Centro darbus įvertina ir remia. Garbės visiems, kurie atskiria asmeniškus nuo patrijotinių darbų. Kaip seksis toliau tas darbas, bus pranešta vėliau. ALICPS.

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

WATERBURY, CONN.

IŠ LDS VEIKLOS

Sausio 28 d. įvyko LDS 5 kp. susirinkimas šv. Juozapo parapijos senos mokyklos kambaryje. Tą dieną oras buvo nepaprastai gražus. "Keista, už poros dienų atrodo tikra lietuviška žiema, bet šiandien rodo tikras pavasaris". Tokie išsireikimai buvo girdėti ir daugelio lūpų.

Prisiartinus laikui, prasidėjo susirinkimas. Iš valdybos raportų pasirodė, kad visi atliko gerai savo pareigas. Kuopa gyvoja labai gerai. Auga narių skaitliumi, ir gali būti, kad šiais metais taps didžiausia LDS kuopa, nes visi jos nariai vieningai nusistatė tą padaryti. Kur vienybė, ten ir galybė!

Susirinkimas nutarė daugiau veikti ateityje. Mūsų kiekvieno LDS nario turėtų būti šventa pareiga platinti katalikišką spaudą. Dirbti dėl šios idėjos ir dėl jos pasiaukoti. Mūsų pasišventimas nebus veltui, suteiks širdžiai džiaugsmo ir būsimę linksmesni šiam gyvenime, o aname, negali būti nei abejonės, kad busi atlygintas už prisidėjimą prie pagreitimo Kristaus karalystės ant žemės.

Komp. A. Aleksis trumpai perbėgo nuveiktus LDS pereito Seimo darbus bei raportus. Tikrėnybėje pasirodė, kad LDS randasi geresnėje padėtyje, negu kada nors. Tai džiuginanti žinia kiekvienam LDS nariui.

Rengimų komisija rūpinis įvykinti (card party) ir išvažiavimą ateinančią vasarą, jei karo aplinkybės leis. Kuopa nutarė rengti prakalbas ir rūpintis daugiau darbo žmonių gerove, apšvietos ir tikėjimo reikalais. Jei nebūtų galimybės vieniems, ar tai išėity naudingiau, kuopa susidės su kitomis katalikiškomis draugijomis siekime užsibrėžtojo tikslo. Žmonės vienos idėjos ir vienokių pažiūrų gali nuveikti didelius darbus.

Mes katalikai turėtume pažinti vienas antrą, gerbti, mylėti savus daugiau ir dirbti vieninčiai. Vieningumas teikia tvirtumą, pajrimas silpnbę. Tad, pamėginkime daugiau susiglausti; o tuoj jausimės šilčiau ir ramiau.

J. Totilas.

Iškilmingas Nepriklausomybės Minėjimas

Waterbury jau yra pasiruošęs minėti Lietuvos šventę. Minėjimas įvyks sekmdienį, vasario 18 d., 2:30 val. po pietų, šv. Juozapo parapijos auditorijoje. Įžanga 35c.

Amerikos Lietuvių Tarybos Waterbury skyrius pakvietė tris žymiausias kalbėtojus. Programa bus pajvairinta dainomis. Kalbėtojai bus sekanti: Prof.

Kazys Pakštas, adv. W. F. Laukaitis ir p-nia Alena Devenienė. Todėl lai nei vienas nesėdi namie tą dieną, lai visi randa laiko toje Lietuvos šventėje dalyvauti ir atlikti savo, kaip lietuviu pareigą.

Waterbury Amerikos Lietuvių Taryba.

HARRISON-KEARNY, N. J.

Sausio 28 d. įvyko L. Vycių 90 kuopos kortavimo vakarėlis. Dalyvavo daug žmonių, daugiausia senesnieji. Laimingieji gavo brangias dovanas. Už mažą įžangą dalyviai gavo ne tik dovanas, bet ir užkandžių.

Vakarėlio pelnas paskirtas lietuvių kareivių fondui. Visi buvo labai patenkinti ir skirstėsi į namus geroje nuotaikoje. Vyciai už savo veikimą užsi-pelno pagyrimo.

Draugijų Sąryšys ruošiasi iškilmingai paminėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį vasario 25 d., Lietuvių Piliiečių klubo svetainėje, 134 Schuler Ave., 6 val. vakare.

Kalbės prof. K. Pakštas, adv. K. Jurgela ir kiti vietiniai. Susučių išmokinti vaikučiai suvaidins atitinkamą veikaluką. Dainuos Vyrų klubo ir parapijos chora. Kviečia visus dalyvauti.

Draugijų Sąryšio pirm. A. Milinavičius, kuris yra išvykęs dviem mėnesiam į Floridą sveikatą, pataisyti, su savo žmona, rašo, kad kelionė pavyko. Sveikina Sąryšio valdybą. Jo vietą dabar užima vice - pirmininkas V. Petris. Linkime Sąryšio pirmininkui geriausios sveikatos.

Kovo 19 d. prasidės misijos mūsų parapijos bažnyčioje. Baigsis kovo 25 d. Misijų pamokslus sakys kun. Dr. J. Vaškakas, MIC. Kleb. kun. L. Vaicekauskas kas sekmdienį ragina žmones prisiruoti ir skaitlingai dalyvauti šv. misijose.

Seserų mokomi vaikučiai ruošiasi po Velykų suvaidinti gražų veokalą.

Korespondentas J. S.

NEGALIŲ IŠKĖSTI NUGAROS SKAUSMŲ?

Karštas palengvina raumenų skausmus - greitai, sekmingai. Norint gauti pagaudėjimą, nuolatini palengvinimą karščiui išstis dienas, pakio skaudamoji vieta, uždeklė viena didelė Johnson's RAUDONJO KRYŽIAUS PLASTERI - arba storesnį, šiltesnį Johnson's Plasterį Nugarai... Lengvi, veikliai jo vaistai švelniai kašina nugarą, išjudina kraujo apytaką, veikia prieš ju susiukopimą, atliuosuoja skausmą... Šiltes audėkinis apdangas palaiko kūno karštį, saugo nugarą nuo atšalimo, teikia nuolatinę paramą... Išbandyk šį švarų, lengvą, patikrintą būdą "karščiui gydyti" paprastą nugaros gėlimą ir kitus raumenų skausmus - ŠLANDIENI. (Jei turi chronišką nugaros gėlimą, eik pas gydytoją)... Visuomet reikalauk TIKRŲJO Johnson and Johnson pagaminto.

Johnson's RED CROSS PLASTER IR Johnson's BACK PLASTER

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV.C.

Pirmininkė - Eva Marksiene, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1263.
Vice-Pirmininkė - B. Gallinienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. - Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. - B. Cunienė, 28 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway-1864-W
Izdininkė - Ona Stanulūnė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Ivarkdarė - Ona Mizgirienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos Gl. - Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais krepkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas - Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas - Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. - Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. - Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas - Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka - Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Gerai žaidžia. Šv. Petro parapijos jaunųjų basketball ratelis gambiai žaidžia. Jis žaidžia su Bostono parapijų rateliais ir yra laimėjęs 6 iš 11 žaidimų. Ratelio direktorius yra tėvas Al. Abračinskas.

Vas. 14 d., pradėsime gavėti. Šv. Petro par. bažnyčioje ir salėje pelenai bus barstomi po kiekvieną šv. mišių, bažnyčioje, — 4 val. p. p., ir vakare po pamaldų.

Pentkadienį, 4 val. p. p., ir 7:30 val. vak., bus vaikščiojama stacijoje.

Sekmadienį, 2:30 val. p. p. įvyks Graudų Verksmų giedojimas.

Vasario 11 d., tapo pakrikštyta Karolina dukterė Kazio - Onos (Bradauskaitės) Kučinskų, gyv. 12 Mt. Vernon St., Dorchester.

Taip pat tą dieną tapo pakrikštyta dukterė Karolina Jonoludovikos (Kiškutės) Vandenberghe, gyv. 22 W. 7th St., So. Bostone.

Vas. 11 d., ištėkėjo Palmira V. Balušaitytė už Karolio J. Zieglinger. Taip pat, tą dieną apšvedė Benediktas Černiauskas su Marijona Bernatavičiene, gyv. 371 W. 2nd St.

PAMALDOS UŽ LIETUVĄ. Vas. 11 d., sąryšy bendro So. Bostono lietuvių minėjimo 16 vas., buvo laikomos iškilmingos šv. mišios už Lietuvą. Mišių auką atnašavo kun. Virmauskis.

DAKTARAI

Tel. Trowbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampus Inman arti Central Sq
CAMBRIDGE, MASS
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8

IVAIRŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Lankėsi Lietuvos Konsulas

Pirmadienį, vasario 12 dieną, "Darbininko" redakcijoj lankėsi Dr. Petras Daužvardis, Lietuvos konsulas iš Chicago, lydimas adv. Jono Grigaliaus, Bostono miesto Nuosavybių Įkainuotojų Tarybos nario.

Konsulas Dr. Petras Daužvardis, lydimas adv. J. Grigaliaus, padarė vizitą Massachusetts valstybės gubernatoriui Maurice J. Tobin, kuris Dr. Daužvardžiui įteikė knygą "Abraham Lincoln" su savo parašu.

Dr. Petras Daužvardis po pietų išvyko į Worcester, kur vakare kalbėjo. Taipgi p. konsulo Daužvardžio artimieji suruošė vaišes jį pagrbti. Iš Worcesterio Dr. P. Daužvardis vyksta į Washington, D. C., o sekmadienį, vasario 18 d. kalbės Detroit, Mich. Lietuvos nepriklausomybės minėjime.

LANKĖSI

Pentkadienį lankėsi vienas pirmutinių LDS Centro išdininčių — p. Mykolas Venis. Atsilankymo proga įstojo į kun. Dr. K. Urbonavičiaus leidžiamos knygos — Vytis ir Erelis rėmėjus, aukodamas knygos fondan \$5.00.

Šeštadienį lankėsi misijonierius Tėvas Justinas Vaškys, pranciškonas, kuris porą savaitių sunkiai dirbęs, platindamas "Darbininką" ir "Varpelį", Lawrence, Mass. pridavė glėbį naujų "Darbininko" skaitytojų.

Šeštadienį, vas. 10 d., "Darbininke" lankėsi veikėjai Vincas Paplauskas, Karolius Jankunavičius ir V. Grudziuskas. Visi trys atsilankymo proga įstojo į kun. Dr. K. Urbonavičiaus knygos Vytis ir Erelis rėmėjus, aukodami knygos fondan po \$5.00.

Tą dieną lankėsi p. S. Pocius iš Belmont, Mass. Atsilankymo proga atnaujino metams "Darbininką" ir pasipirko Didysis Ramybės Šaltinis, kun. Pr. M. Juro maldaknygę.

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kun. P. M. Juro Nauja Maldaknygė

Ką tik gavome iš knygrišyklos kun. Pr. M. Juro naują maldaknygę RAMYBĖS ŠALTINIS. Knyga turi 544 puslapius, gražiais odos apdarais, auksuotais kraštais, traukiančios išvaizdos. Kaina \$2.75.

Užsakymus siųskite su money orderiu ar čekiu: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Žodynas

"Darbininko" administracijai pavyko gauti iš Anglijos Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-Lietuviškai žodyną. Žodynas turi 333 puslapius, stipriais audeklo apdarais, kaina \$6.00. Užsakymus su money orderiu siųskite — "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

NEW BRITAIN, CONN.

Kardok

RESTAURANT

HARTFORD AVE., IR NORTH ST.

Geriausi alūs dideliais stiklais.

Patarnavimas malonus ir mandagus.

Visus nuosirdžiai kviečia

ANTANAS KARDOKAS, savininkas.

A Sweetheart of a Cake

Furlough, Valentine, Birthday or Welcome Home occasion, here's a cake worthy of your true love. Every man loves chocolate cake and he'll say you're a sweetheart to make one for him. Simple to make—so easy to decorate you will love to do it—and the memory of his praises will be with you a long time.

Sweetheart Cake

Dry Ingredients	Liquid Ingredients
1 1/2 cups sifted cake flour	1 cup sweet milk
1/4 cup sugar	1 teaspoon vanilla
1/4 cup cocoa	2 eggs, unbeaten
1 1/2 teaspoons soda	
1/2 teaspoon cream of tartar	
1/2 teaspoon salt	
3/4 cup Spry	

Sift flour, sugar, cocoa, soda, cream of tartar and salt into mixing bowl. ... Drop in Spry. ... Add about 2/3 of milk, then vanilla, and beat 150 strokes. ... Scrape bowl and spoon often throughout entire mixing. ... Add eggs and beat 250 strokes. ... Add remaining milk and beat 50 strokes. ... Bake in two 9-inch Spry-coated layer pans in moderate oven (350 F.) 30-35 minutes. ... Spread Seven-Minute Frosting between layers and on top and sides of cake, Decorate with red ribbon and use small red candies to form a heart.

VĒLIAVOS ŠEŠĖLYJ

*Petys petin, jaunimel!
Mus šaukia Dievas ir tėvynė.*

Plačioj lygumoj stovi vainikuose paskendęs altorius.

Aplink po savo vėliava žydinčiom lūpom stovi raudonskruostės lietuvaitės. Iškeltos rankos į altorių. Lūpos kartoja kunigo priesaikos žodžius Kristui Valdovui. Žydingi jaunystė antrą kartą savo vėliavose šešėlyje aukojasi...

Pirmą kartą šią vėliavą jos pabučiavo. Dabar, tvirtai ją laikydamos, jos skelbia purvinam ir ateistiškam pasauliui kovą.

Karas! Karas!..
Jos šaukia kūniškame mieste skaistybės.
Jos neš pasauliui taiką ir meilę.
Jos neš Kristaus tikėjimą.

Aukštai iškelta plevėsuoja jų vėliava.

Jos nebijo priešų. ... Gulėjome karo ligoninėj. Staiga į mūsų ligoninę pradėjo šaudyti priešas. Buvo pavojus visiems žūti. Reikėjo iškelti vėliavą ir nurodyti priešui, kad čia ligoninė, bet kas tai išdrįs padaryti?..

Aplink siautė kulnų spiečius. Karo kapelionas čia daug negalvojo: pasiryžo gelbėti. Jis nutvėrė su raudonu kryžium pažymėtą baltą vėliavą, šoko laukan ir iškėlęs aukštyn vėliavą, šoko laukan ir iškėlęs aukštyn vėliavą, tarsi sustingo. O kad jūs būtumėt matę tada jo išblyskusį veidą!.. Priešas pastebėjo ženklą, ir mes buvom išgelbėti... Mes nesutęsime savo kat. organizacijų vėliavų! Mes nešame atsakomybę prieš Dievą ir mūsų lietuvių tautą.

Mes neapleisim savųjų vėliavų! Verčiau mirti, bet neatsisakysime nuo žygių! Neatsisakysime nuo savo užsimojimų! "L-s"

Boston Elevated Railway Žinios

Globėjai Boston Elevated Railway savo metinėje apyskaitoje už 1944 metus praneša, kad pajamos sumažėjo sumoje \$193,541.05 ir išlaidos padidėjo sumoje \$1,826,963.49 ir nors tais metais nuostolis buvo \$393,020.27 miestams ir miestams, kuriems tarnauja Boston Elevated Railway, neturės to nuostolio padengti, nes jis bus padengtas iš atsargos kapitalo. Dar liks atsargos kapitale \$606,979.73.

Gryno pelno 1943 metais buvo \$1,605,601.46. Pereitais metais išlaidos už algas padidėjo \$1,168,014.70, už medžiagą padidėjo \$293,779.42, už karą padidėjo \$289,139.99; už nelaimingų atsitikimų atlyginimą padidėjo \$142,564.99 ir iš tos priežasties metalai buvo suvesti su nuostoliu.

Globėjai pranešė, kad 1944

Tėvų Pranciškonų 1945 Metų Misijos

Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Gimimo parapijoje, vasario 19-25 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M.

New Britain, Conn. — Šv. Andriejaus parapijoje, vasario 25 d. — kovo 3 d. — Tėvas Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Paterson, N. J. — Šv. Kazimiero parapijoje, misijos, 40 val. atleidai, Tretininkų rekolekcijos, kovo 4—18 d. — Tėvas Justinas Vaškys, O.F.M.

Chicago, Ill. — Šv. Jurgio parapijoje, kovo 4—11 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M.

Bayonne, N. J. — Šv. Mykolo parapijoje, Šv. Juozapo novena kovo 10—19 d. — Tėvas Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Chicago, Ill. — Šv. Juozapo parapijoje, kovo 12-18 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O. F. M.

Detroit, Mich. — Šv. Antano parapijoje, kovo 19—25 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M.

Detroit, Mich. — Šv. Jurgio parapijoje, kovo 26 d. — balandžio 1 d. — Tėvas Justinas Vaškys, O.F.M.

Toronto, Ont. — Lietuvių parapijoje, balandžio 4—8 d. — Tėvas Justinas Vaškys, OFM.

FRANCISCAN FATHERS,
Mount St. Francis,
Greene, Maine.

metais buvo 417,069,378 keleivių, 1,134,255 mažiau kaip 1943 metais.

Jie toliau pranešė, kad 1944 metais gelžkelis įsigijo 100 naujų vagonų ir dar 150 yra užsakyti. Jie gavo 32 naujus autobusus ir 179 yra užsakyti.

Globėjai praneša, kad susigrūdimas tarp 5-tos ir 6-tos valandos vakare smarkiai padidėjo, iš tos priežasties vagonai ir busai yra perdaug prigrūsti keleivių, kas sudaro daug nepatogumo netik keleiviams, bet ir darbininkams. Globėjai prašo publikos, kad padėtų jiems nugalėti šią problemą ir gatvėkariams ir busais nevažiuotų tarp 5-tos ir 6-tos valandos vakare, jei toks važiavimas nėra būtina reikalingas.

Vyrų darbininkų stoka sudaro kitą problemą. Pereitais metais vyrų darbininkų skaičius sumažėjo ant 205. Manoma, kad kariuomenės reikalavimai dar daugiau sumažins skaičių vyrų darbininkų.

Anglių atsarga irgi žymiai sumažėjusi, nes negalima gauti ganėtinai laivų, kad atvežti reikalingą kiekį anglių. Ypatinai, paskutiniame burtinyje buvo veik negalima gauti busams padangų (tires). Buvo manyta, kad gal reikės kairiuosius busus pastatyti į garažius dėl stokos padangų, nes jų nėra pakankamai aprūpinti civilius reikalavimus. Bet šiaip taip pilnas susisiekimas busais buvo palaikytas.

Kitas sunkumas yra su atsargos dalimis busams, kurių labai sunku gauti. Gruodžio mėnesyje buvo 109 busai, kurių nebuvo galima atremontuoti dėl atsargos dalių trūkumo. Tame pačiame mėnesyje 1943 metais buvo tik 56 busai.

Globėjai išreiškė savo padėką, tiems keleiviams, kurie kantriai ir suprasdami dabartinę sunkią padėtį, be murmėjimo pakentė vagonų ir busų prigrūdimus ir neparankumus. Tuomi jie puikiai kooperavo su Globėjais. Globėjai prašo, kad ir 1945 metais keleiviai turėtų kantrybės. Už tai Globėjai jau dabar yra sudarę planus, kad pagerinti ir patobulinti vagonų ir busų susisiekimą kaip tik bus galima gauti medžiagos ir darbininkų karui laimingai pasibaugus. Skelb.

Kovo 20, 1945
Lietuvos Pranciškonų
Šv. Antano Vienuolynė
Mount St. Francis
Greene, Maine
Prasideda

ŠV. ANTANO GARBEI
Iškilmingos 13-kos
Antradienių Pamaldos,
kurios baigsis birželio 4-12

ŠV. ANTANO NOVENA
Už visus Šv. Antano pamaldų
ir novenos dalyvius, už visus
Pranciškonų Fundatorius ir Rėmėjus,
kas antradienį 7:30 val.
bus laikomos Šv. Mišios; vakare
7 val. iškilmingos pamaldos
su švenč. Sakramento palaimi-
nimu. Pamaldų metu bus skaito-
mos dalyvių prisijustos inten-
cijos ir karių vardai. Pranciš-
konai melsis už juos visus.

Kviečiame Visus
Šv. Antano Mylėtojus
Jungtis su Pranciškonais mal-
doje, Šv. Komunijoje ir Šv. Mišiose,
kad per Šv. Antano užtaa-
rymą išprašius iš Dievo:
Laimingo Sugrįžimo Mūsų
Kariams!
Taikos Kenčiančiam
Pasauliui!

Laisvės Ir Nepriklausomybės
Mūsų Tėvynėi
Lietuvai!

Iki Kovų - March 20 dienos
prašome prisijusti savo ypatingas
intencijas sekanciu adresu:

FRANCISCAN FATHERS
Mount St. Francis
Greene, Maine.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graboriai ir
Balsamuotojas
Turi Notaro Tėlses

254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamasis vieta -
838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laldotuvų Direktorius ir
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentims Dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentims dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

TIME OUT—Even a three-star general deserves some relaxation so Lt. Gen. Mark W. Clark has coffee and doughnut at informal party staged by GIs in Italy.

LITERATŪROS SKYRIUS

Veda — Antanas Vaičiulaitis

K. Dr. A. Deksnys

Lietuviškojo Genijaus Kelias

Civilizacija ir kultūra medžiaginėmis priemonėmis tautos ar net atskiros epochos dvasią.

4. Mokslinis genijus ateina su naujomis idėjomis, filosofine sistema, naujais atradimais ar jau surastų ir žinomų dėsnių praktiškuoju pritaikymu, atidarydamas naujus kelius materialei ir dvasinei civilizacijai.

5. Religinis - moralinis genijus praveda kelią naujam moraliniam ir religiniam tautos pakėlimui; krikščioniškoje gi civilizacijoje — pasiekia heroiško šventumo, kuriuo parodomas žmonijai naujas kelias į tobulumą.

Kiekviena tauta kuria savo civilizaciją. Kuo jos nadvasia turtingesnė, tuo ji naudingiau tiekia ir, kai tauta degeneruoja, jos civilizacijos dekadensas auga, kol išnykus tautai, jis visai sustoja, daugiau nebetiekdamas nieko naujo bendram pasaulio dvasinių vertybių lobynui. Archeologija ir istorija mums parodo keletą tūkstančių metų civilizacijos: asirų, babilonų, egiptiečių, kinų, indų, graikų, romėnų ir kitų antrojo tūkstančio metų kai išmityvė (išskyrus kiniečius ir indus), tačiau tų tautų kultūras visai nepasiekė, ir juos galime naudotis. Naujosios jėgos ir po mūsų sekančios generacijos.

Tauta neišnyks ir nebus kitų asimiliuota, kol ji bus pajėgi kurti, kol ji išduos genialių, kuriančių žmonių, kol ji turės savo genijų.

Genijus, nors jis iš tautos dvasios sau semia jėgų kūrybai, tačiau jis savo kūrybiniais, savo minčių švystelėjimu šimteriopai atgal gražina tautai ką iš jos yra gavęs, jis tą tautą pakelia, sužadindamas naujas jėgas į kūrybinį darbą, ir savo darbais praturtina dvasinį ir net materialinį tautos lobį.

Kokių rūšių genijai pasireiškia? Žiūrint sričių, kuriose jie praveda naujus kelius, genijų pasireiškimą galime skirstyti į šias kategorijas: militarinį, politinį, meninį, mokslinį ir religinį — moralinį.

1. Militarinis genijus tautoje ar valstybėje pasireiškia, kai iškyla joje nepaprastas strategas ar karavadas — nukariautojas.

2. Politinis — kai tauta sukuria stiprią vieningą valstybę, suranda jai valdymo formą, labiausiai tinkančią jos istorinėms tradicijoms, geografinėi situacijai ir teisingumui; kada savo vidurinė ir išorinė politika ji įtraukia į savo įtakos orbitą kitus politinius vienetus.

3. Meninis tautos genijus pasireiškia, kai ji išduoda kūrėją ir kūrėjus vieno ar daugelio meno rūšių, kuris savo grožiniais veikalais suranda arba naujas formas estetiniam džiaugsmui ir pasigerėjimui sukelti arba kurių veikalai pagauna ir pavaizduoja

koji įtaka skverbėsi per jį, bet ir pati Lietuva laidojo savo politinę nepriklausomybę. Jei ir sužibo iš jo moksliniai žiburiai, tai jų šviesa buvo svetimiems priskirta.

Lietuvos Nepriklausomybės metu (1918-1940) įkurtasis Vytauto Didžiojo Universitetas, nors mokslo žvilgsniu aukštai kilo, jo profesoriai garsėjo ne tik pas savuosius, bet ir svetimus, tačiau jis dar turėjo per trumpą laikotarpį, kad pagimdytų genijus. Mokslo genijus, paprastai, ilgiausiai yra laukiamas. Vienos generacijos paruoštas kelias jam dar per trumpas, kad genijaus šviesa pasirodytų.

Religiniai - moraliniai lietuviškasis genijus negaus. Lietuva yra vadinama "šventoji žemė be šventųjų". Vienai vienas — šv. Kazimieras tepasiekė to herojiškumo, kad visam pasauliui tapo pastatytas pavyzdžiu ir į nemirtingų — šventųjų sąrašą įrašytas. Stiprus moralinis šūlas ir religinio pasiaukojimo pavyzdys buvo palaimintas Vyskupas Merkelis Giedraitis ir šv. Kankinys Vysk. Juozapas Koncevičius. Stipresnių šviesų dar nesulaukė, nors Lietuvos moralinis ir religinis lygis buvo gana aukštas, nors ji yra pati jauniausia duktė krikščioniškoje Europos šeimoje.

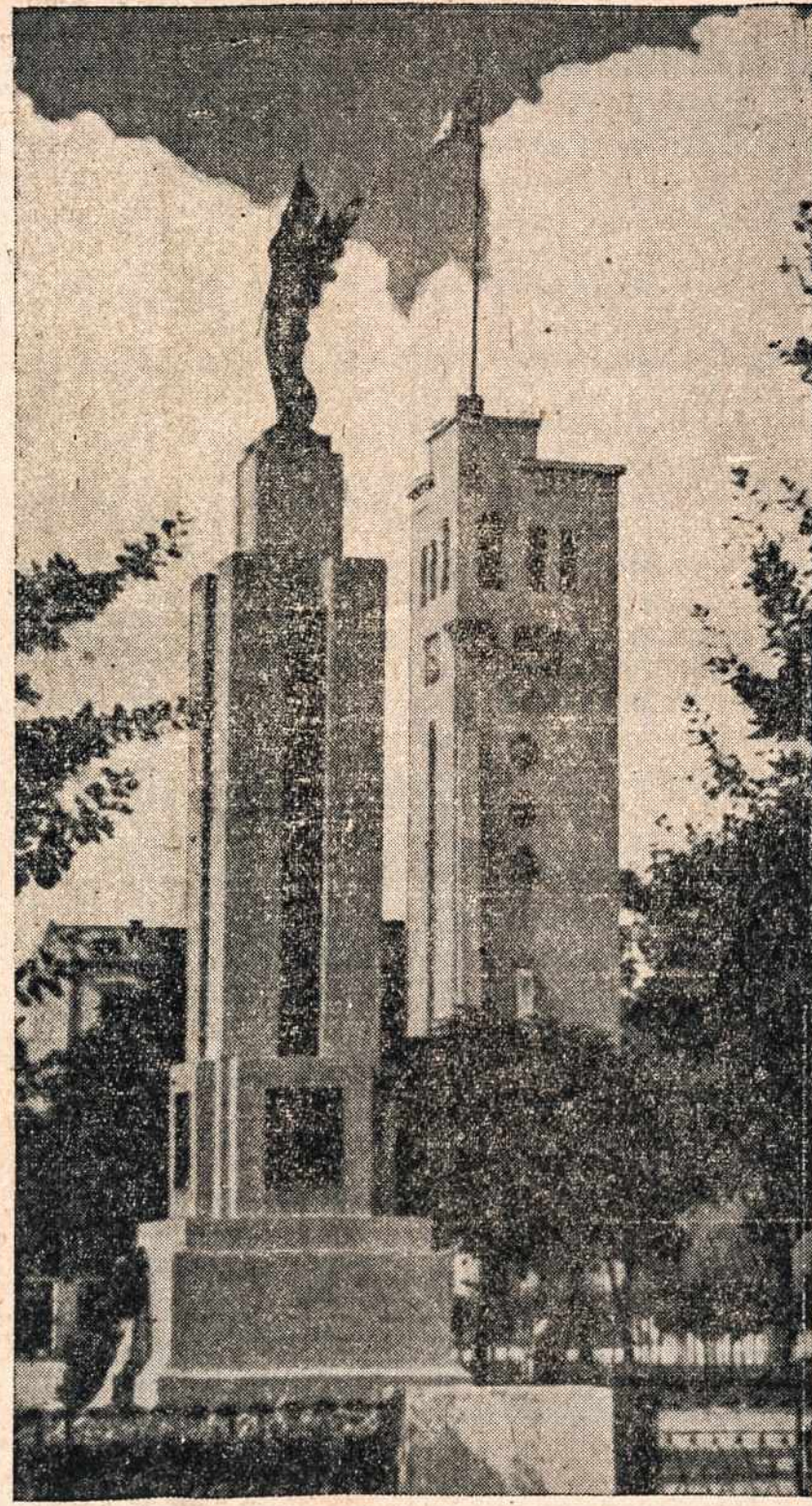
Kame yra priežastys to religiniai - moralinio heroizmo mažumo?

Svarbiausioji yra gal lietuvių tautos charakteryje — pasyvume, melancholizme ir pergreitame pasidavime svetimam įtakai. Lietuviui stinga temperamente itališkos, ispaniškos, rytietiškos ugnies, kad būtų uždegtas tokia ugnimi, kaip šv. Pranciškus Asiziėtis, kaip šv. Dominikas, kaip šv. Ignacas Lojola. Baudžiauninko vergiška dvasia, ilga politinė nelaisvė teugė tik pasyviais pasipriešinimo priemonėmis, beginant savo įsitikinimus ar palaikant tautos moralę.

Tikrajam, aktyviajam religiniam - moraliniam lietuviškam genijui kelias dar tebėra atviras.

MENO GENIJAUŠ KELIAI LIETUVIŲ TAUTOJE

Menas yra vienas svarbiausių žmonijos kultūros turtų. Kiekviena tauta savo dvasios turtingumą kaip tik pirmiausiai pradedama išreikšti ir paskelbt me no kuria nors forma. Jei kurios tautos visi istoriškai veikaliai, rašytų apie jos praeitį, jos žygdarbius, būtų sunaikinti, tos tautos istorinė praeitis tačiau visai nežūtų sekančioms kartoms, jei jos sukurtytų meno paminklais išliktų. Jie kalbėtų apie tautos gyvenimą, jos praeitį. Menas išreiškia žmonių galvojimą, jų idėjas, jis atvaizduoja savo formose praeities žymesnius įvykius. Menas yra tautos siela. Tą ji siela savo gyvybę ir veiki-

Laisvės stovyla Vytauto Didžiojo Muziejaus sodelyje, Kaune. Šios stovylos tik simbolis palikęs, nes jos viršūnėje jau nebeplevėsuoja Laisvos Lietuvos trispalvė, bet užtraukta pavergėjo simbolis...

Vasario 16

Neplevėsuos, kaip būdavo, trispalvė
Ir aikštėna jau nesirinko minia...
Kaip slobinai, tarytum devyngalviai
Žiauriai nagais užgniaužė krūtines.

Ir gniauž, kad apmaudas neprasiveržtų
Šešiolišką vasario minint švęst.
Nesutalpinamą krūtinėj kerštą
Šiandieną, Lietuva, tau sunku kęst.

Bet tu save sutramdyti mokėjai,
Nelaimėse vis išdidi buvai
Ir vilties kupina šventai tikėjai —
Nesužavėjo svetimi dievai.

Žinau, tau užvirė tulžis ir kraujas
Akivaizdoj tiek išgamų sūnų,
Bet nešk kantri ir šią nelaimę naują
Sunkios vergijos vieškeliai senū.

Tiktai, lyg Nemunas prieš varant ledą,
Ramiai tikėdama sukaupk jėgas —
Ateis diena, ir tu atgausi žadą,
Ir tavo galios priešas nusigąs.

Ateis diena — patvinsi, neši, griausi
Ir visą dumblą šluosi į krantus...
Tau atsisvers, kaip krikštolas tyriausis,
Gyvenimo akiratis platus.

Iš šios nelaimės tu sveika pakilsi
Ir eisi vėl jauna, graži, drąsi...
Mes laisvę šviesią dar labiau pamilsim
Ir būsime kaip buvo mes laisvi.

Suplevėsuos, kaip būdavo, trispalvė
Ir aikštėna vėl virs minių minia —
Sutraiškinsi tu šliužų devyngalvį,
Kur šiandie gniaužia mūsų krūtines.

J. Aistis.

kimą parodo ne tiek protu pavaizduoti ir apreikšti, ir išmintimi, kiek jausmais - emocijomis ir širdimi. Todėl meno pirmutinis tikslas yra ne tiesa, bet grožis. Senovės išminčiai grožį aptardavo: "quod visum placet" — grožis yra tai, kas patinka akims, t. y., kas žavi ne tik akis, bet ir ausis.

Ar lietuvių tauta yra menininkė, ar ji sukūrė ką nors nuostabaus, gražaus? Ar šituo keliu ateina lietuviškasis genijus?

Žmogaus siela suranda įvairius kelius, įvairias formas, kuriomis ji nori

pavaizduoti ir apreikšti, ką ji jaučia ir pergyvena. Lietuvis gal pirmutinę firmą savo sielos pergyvenimams išreikšti surado dainoje. Daina, giesmė lydėjo jį ir tebedydi nuo "Čiu-čia liū-lia" iki pakasynų raudų ir giesmių. Nors kasdieniškas paprastas gyvenimas, bet jis, išreikštas poezijos žodžiais ir melodija, pavaizduoja grožio formoj žmogaus darbus, rūpesčius, vargus. Retą rasti kita tauta, kuri būtų tiek turtinga dainomis ir tiek mylėtų dainą. Lietuvių daina iškelia ne tik savųjų

AMŽIŲ AMŽIAIS LIETUVA

Amžių amžiais Lietuva,
Kaip Baltijūra, vis gyva:
Tavo vardas iškilus
Tveria sielų stebuklus,
Tavo veidas ir mintis
Šviečia saule, žvaigždėmis.

Tikim, meldžiam — Dievas duos,
Vėl pasaulio reikaluos
Mūsų varpas suskambės
Narso pilnas ir garbės,
Tik pakilkim, tik visi,
Kad tėvynė būtų šviesi!

Mes nusprendė visados
Dirbti, mirti dėl tautos,
Nes jos kraujas ir dvasia
Plaka mūsų širdyse:
Lai galinga ir laisva
Viešpatauja Lietuva!

Motiejus Gustaitis.

tarpe, bet ir svetimieji gėrisi jos grožiu. Lietuvos opera per keliolika metų išugdė tiek savų jėgų, kad galėjo prilygti savo talentingais reprezentantais net senoms ir jau garsioms užsienio operoms. Ir ne Lietuvoj gimę lietuviai prisiskina sau ir savo tautiečiams laurų per dainą.

Poezijos kelias. Lietuva turėjo tūkstančius poetų, kurių vardai paliko nežinomi, bet kurie sukūrė Lietuvos dainas. Kai Lietuva buvo įvesta į aukštesnės kultūros erą, kai ji pritaikė sau rašybą, ji susilaukė dainininkų - poetų, kurie savo dainas raštu išdainavo. Vienas didžiausių poetų yra Kristijonas Donelaitis (1714 - 1780), pagarsėjęs savo poema "Metai". Maironis, Baltrušaitis, Putinas, Binkis, Brazdžionis ir daugelis kitų sukūrė nemiršančio grožio, Adomas Mickevičius, Milašius, rašiusieji svetimomis kalbomis, bet kilme ir dvasia lietuviai, atskleidė pasauliui jų tautoje tekančio grožio šaltinį.

O prozos ištisa eilė rašytojų, kurių sukurti charakteriai, jų tipai ar vaizdai žmogaus mintyje sukurto pasaulio rodo, kad ir ši meno šaka lietuviams nėra svetima.

Kaip muzikos menas? Lietuva yra dainų šalis, bet ne instrumentalės muzikos. Be kanklių, skudučių, lietuvių kitų ypatingų muzikos instrumentų ir neturi. Jie naudojami išsvetur paskolintais instrumentais. Liaudis sukūrė savo skambių melodijų, kompozitoriai pagavo jas kurdamai kompozicijas, tačiau šioj srity menoviršūnės dar nepasiekėtos, pasaulio neturime kuo nustebinti, nors tautoje tiek daug slepiasi muzikalio grožio.

Dievadirbių menas. Savo kryžiais Lietuva yra vienintelė šalis visame pasaulyje. Mes rasime beveik visose katalikiškose šalyse kryžių, ypač Alpių kalnuose, bet ten daugiausia kryžiai paprasti, be jokių meniškių papuošimų. Lietuvis gė kryžius, stovį darželyje sodybos sargyboje, prie kelio ar kapinėse, yra išpiaustytas, išdrožinėtas. Kristaus statulėlės, vadinamieji "Smutkeliai", yra vieninteliai savo originališku siužetu visame bažnytiniam mene. "Dievadirbių" menas yra ypatingas lietuvių tautinis menas.

Ką audiniai kalba? Jei

lietuvis audeklas, staltiesės, rankšluostis pasiekia svetimšalių rankas, jei lietuvaite kur nors pasirodo savo tautiška kostiume, tai visų akis patraukia netik savo raštais, bet ir spalvų gražiu suderinimu. Lietuvė, verpdama ir ausdama, tarytum įdainuoja savo gyvenimą. Ji savo mintis, išlietas dainoje, surina su nytimis ir pamatais, ir taip išaudžia raštus, kurie skelbia apie grožio paslaptis, glūdinčias tautos sieloje.

KITI VISUALINIAI MENAI

Pažvelkime dar į kitas visualinio meno sritis: plastiką (skulptūrą, tapybą ir jiems gretimas, kur kaltus marmurė ar varsos ir vaizdai ant drobės ir popieros patraukia žmonių akis į grožio pasaulį, kartu kalbėdami ne tik žmogaus jausmus, bet ir į mintis ir protą. Lietuva davė ištisą eilę talentingų tapytojų, skulptorių, piešėjų. Keletas jų tikrai tautos dvasią pagavo. Čiurlionis gi nuobelnė tikrojo genijaus — kūrėjo vardą. Jo paveiksluose kalba paslaptinga, banteizmo — natūros garbinimo pilna, bet kryžiu nusilenkti, pasakomis gausi ir melodijomis skambanti Dainų šalis. Kas aiškiau supras Čiurlionį, tas giliau įžvelgs į Lietuvos dvasią.

Architektūroje Lietuva turi taipgi savo antspaudą, ypač bažnytinėje statyboje. Vilnius, — Lietuvos sostinė, — tai tikras architektūrinio grožio miestas. Taip pat yra labai vertingų meno atžvilgiu ir medinių, dar seniau statytų bažnyčių, varpinių, koplyčių, sinagogų.

Štai keliai lietuviškajam Genijui pasireikšti. Bet iš visų kitų, lietuviams natūraliausias iš jo sielos spontaniškai besiveržias yra meno kelias. Lietuvis iš prigimties myli meną. Jis ir bemokslis buvo ir yra menininkas. Dėl to kylančioje civilizacijoje ir kultūrai, tauta gali menosrity dar greičiau iš primityvių formų pereiti į tobulėnes, daugiau kultūros reikalaujančias. Dainų šalyje turėtų būti sudarytos ar surastos geresnės sąlygos dainai, giesmei ir muzikai kultivuoti, pasauliniams ir bažnytiniam chorams ir muzikams augti ir tobulėti.

Jei tautos dvasia gyva ir išliko dainose, ne rašytoj, bet išdainuotoj poezijoje, jei tauta kūrė ir dar tebekuria, tai rodo, kad poetiniam genijui kelias dar atviras. Tautos praeitis, turtinga heroiškuoju ir įdomiais siužetais, kuriu ne vienas, kaimynas galėtų pavydėti, dar tebelaukia geniališkų plunksnų.

Menas yra vienas veiksnių, kurs praturtina tautos dvasią, sustiprina jos nacionalinį vieneta, duoda jai savitą veidą kitu tautų šeimoje. Meno genijus tobuliausiai sugeba pareikšti savo tautos dvasią pasauliui atkreipti jo dėmesį susidomėjimui ir gilėsimui jos pažinimui. Tuoj keliu genialusis kūrėjas laimi savo tautai vietą visuotinėj civilizacijoje, praturtindamas ją meniškojo grožio brangenybėmis.